

א

אדימלך

בראשית

נועם

ושת' וכדומה * וכל מחשבותיו צפת שעותה הדברים
 הגשמיים אינו רק להעלות הכיף שבהם * ולדיק
 כזה אין לריך לחסדים פי' חסד חנם ככ"ל לתת
 לו דברים הנוריים צעוה"ז מזד החסד * כי
 השי"ת משפיע לו כל לרכו ע"פ שורת הדין הראוי
 לו ע"י מעשיו הטובים * חה פי' וגמילות חסדים
 מלשון ויגמל את ילחק פנו שאין לריך למדרגות
 חסדים כ"א מגיע לו ע"י אהבת האל ית' אותו :
 וע"ז הדיק מקשר אי"ע למעלה למעלה בחיים
 הנלחמים אפילו נקשה צעוה"ז הגיע לתענוג עולם
 העליון מחיים הנלחמים חה פי' הגמי' עולמך תראה
 בחיך פי' שע"ז של מעשיו ותנועותיו ששפי' הכל
 בקדושה ובעתהרה ודביקות ושמתה וזאהב' וזירא'
 מזה יגיע לו תענוג עולם העליון וזה העולם :
 ויש לומר נמי כוונת הפסוק ואחס הדיבקים נדי
 אלקיקם חיים כולכם היום פי' ע"י הדבקות שחדדקו
 עלמכס בהבורא ב"ה יחי' לכם חיים נלחמים גם
 היום צעוה"ז ככ"ל חה נמי פי' הפסוק תורה וזה
 לנו משה מורשה קהלות יעקב: רמו נמי לי'ג
 מדרגות הכ"ל תורה וזה לנו פי' לכולנו ציוה ללמוד
 תורתו אפילו שלא לשמה חה לנו כ"א לפי מדרגתו.
 שנית מורשה זה מדרגות שנית הכ"ל להעלות
 הכ"ק שהם נקראים נחלת אבות כידוע ונתן לנו
 השי"ת בחיי נחלה וירוש' זו להעלות הכ"ק למעלה
 וזהו מורש' חה כוונת ומקיים אמונתו לישיני עפר
 ר"ל הכ"ק שנפלו למטה השי"ת מקיים אמונתו
 להם להעלותם מעפר אל הקדושה. ומדרגה שלישית
 קהילת יעקב: היינו הדביקות גמור שיש לדיק
 ע"ז הוא משפיע לכלל ישראל כל טוב והרי הוא
 מקהיל קהלות יעקב שהם מסתופפים תחת לל
 כנפיו להשפיע להם * וזוה יבואר מאמר הגמי' שנת
 אמר השטן תורה סיבן הוא אמר לו הקב"ה לך
 אל הארץ * ואמרה הארץ אין בי לך אל הים.
 והים אמר אין בי לך אלל בן עמרם. ויש להבין
 הארץ יאמר השי"ת דבר שאינו והכ"ל דהנה השי"ת
 אמר אל השטן המקטרג לך אל הארץ דאפילו לימוד
 תורה בארצות וחומר היינו שלא לשמה ג"כ מקובל
 לפני: ואין לך להשטין על בני ישראל * והארץ אמרה
 אין בי * פי' דעיקר התכלית אין בארצות ככ"ל
 רק לך אל הים * היינו הדיק שהוא מעלה
 הנילוות אל הים העליון שלשם הוא עילייתן *
 הדיק שהגיע אל המדרגה זו הוא עיקר התכלית *
 ח"א כל הנחלים הולכים אל הים פי' הנחלים לשון
 נחלה וירוש' דהיינו העלאת הנילוות קדוש' נקראים
 ירוש' ככ"ל הולכים אל הים העליון: והים אמר
 אין בי לך אלל בן עמרם פי' שיש עוד למעלה

בראשית ברא אלקים כו' עיין פי' רש"י
 ראשית בשביל ישראל הנקראין
 ראשית ובשביל התורה הנקראת ראשית * ובמדרש
 נמי איתא בשביל מלות ביבורים שנקראין ראשית
 ויש לומר דכולם לדבר אחד נתכוונו דמר אמר
 חדא ומר אמר חדא ולא פליגי * דאיתא במשנה על
 שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה
 ועל גמילות חסדים ואיתא במשנה על שלשה דברים
 העולם קיים על הדין ועל האמת ועל השלום * ויש
 לומר נמי דלדבר אחד נתכוונו * דהנה לפנינו ג'
 מדרגות העבודות הבורא יתעלה האחד התורה
 ללמוד לשמה * ובאמת יתירו לנו חז"ל אפילו שלא
 לשמה כמאמרם לעולם יעסק אדם כו' * אם לא
 הגיע למדרגות לימוד לשמה עכ"פ מזה אל תנח
 ידך כי לא תמורה יגיע אדם ללמוד לשמה כ"א
 ע"י התאמנות גדול בעבודתו יחז"ש בכל המדות
 טובות * ומדרגה שנית עבודה היא התפילה שהיא
 עיקר עבודה שכלב כמ"ש ולעבדו בכל לבבכם זו
 תפילה כי הלב מצין וזה יוכל לעלות לדביקות
 הבורא ולקשר עלמו נו י"ת דתפילה הוא לשון
 קשר שמדבק עלמו בבורא ב"ה בדביקות גדול * חה
 מרמו לנו קשר של תפילין של יד לקשר המחשב' *
 שכלב בו יתעלה * ולזה לריך התאמנות יותר
 להתפלל תמיד להשי"ת ב"ה שיהיה בעזרו לכל
 יספירו היתה"ר מדביקות הבורא * כי טבע האדם
 שעלול * הוא במחשבותיו בעיניו בעסקי העה"ז :
 וחו פי' הפסוק וירא ה' כי רבה רעת האדם
 בארץ ר"ל כל זמן שהוא בארץ ורבה רעת האדם
 וע"ז גם הרונה לעבוד השי"ת ואינו עושה רע
 אעפ"כ מחשבתו מושכתו רק רע כל היום * וינחם
 ה' פי' נחמה ה' לו י"ת וזה שיש לו לאדם
 התנלות לפניו י"ת כי עשה את האדם ר"ל כמאמר
 חז"ל אלמלא שלשה מקראות כו' והאחד מהם ואשר
 הרעותי את לבם שנתתי להם יאה"ר * ויתעלב אל
 לבו פי' שהשי"ת התעלב בשביל לבו של אדם שנתן
 לו לב אבן כזה: ונה מלא חן פי' שלא היה לריך
 והסך אי"ע מטבע הטלול להפרידו מדביקות הבורא
 יתעל': והתחוק להתדבק בבורא: ומלא חן נח בהיפוך
 אחרון חן להיות לו חן בעיני השי"ת מדרג' שלישית
 גמילות חסדים דהני' בעולמות העליונים שם רחמים
 שהוא אהב' ורחימא שהשי"ת אוהב את הדיק לפי מעשיו
 הקדושים אשר בארץ עשה אך בעולם הזה נקראים חסד
 דהוא אף למי שאינו הגון * השי"ת עושה לו חסד חנם
 לתת לו די מחסורו * אך הדיק שהגיע למדרגה שיוכל
 להטלות כל הדברים הגשמיים למעלה דהיינו להעלות
 מחומריות הנילוות הקדושות שיש בהם דהיינו במאכלו

נועם בראשית אלימלך

מזו מדרגה שלישי כמו מדרגת משה רבינו ע"ה שהגיע למעלות הדביקות בצורה יתברך בחיים הנלחמים *

כפסק ע"ז מדביקות * כך אין מית' באכילי פי גם אם לא תאכל כצווי הכיל להעלות הרוחניות * לא מות תמותון : חסו פי בראשית ברא בשביל תורה כו' ככיל * ובשביל ישראל כו' רמז על דביקות בצורה ית' ויתעלה * שבוק כו' ית' ע"י שירות ותשבחות חסו רמז ישראל * ישר * ח"ל ובשביל זיכורים הנקראים ראשית רמז על מדרגת העלאת י"ק כמ"ש ראשית זיכורי אדמתך תביא בית ה' כו' דהיינו הנילוות שפלו למטה תביא בית ה' להעלותם מעפר ככיל השם יורו דרך האמת לעבדו בשלימות באמת ובתמים אכ"ר *

ונחזור לענין ראשון על שלש דברים העולם קיים על הדין זו תורה כדאיתא תורה נמי אקרי דין בא"י אופן שיהי ככיל ועל האמת היינו למדרגת יעקב שהוא הממוצע שהוא רחמים כמ"ש תתן אמת ליעקב דע"י שמעלה י"ק מעורר רחמים ואין לר"ך להסידים ככיל : ועל השלום היינו דביקות שבוק בצורה ב"ה ששמו של הקב"ה שלם : וזוה יוכן מקראי קודש פרשה זו וילו ה' כו' מכל עץ הגן אכול תאכל ומען הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות * סדקוקים רבו א כפל הלשון אכול תאכל ב דתיבת ממנו הוא מיותר ג כפל מות תמות ד מה שפירש רש"י ז"ל ע"י שהוסיפו על הליוו בזה לדי גרעון * דק"י הלא הית' ידעת באמת שלא צוה עליה השם אסור הנגיף מעולם * וא"כ אין ראי' מנגיף אל אכילי * כי על אכילי באמת היא מלווה ועומדת וכל שורש הפנין הוא כך דהש"ת ב"ה אמר מכל עץ הגן אכול תאכל רמז להתורה שהוא עץ החיים : אכול הוא לשון נסתר פי' לימוד לשמה דהוה שורש ועיקר שהזכיר הש"ת ב"ה ועכ"פ אם לא הגעת עדין ללמוד תורה לשמה * עכ"פ תאכל ר"ל להאחך תלמוד דהיינו שלא לשמה חסו תאכל לזוכה ולא תמות מתורתי : וען הדעת טוב ורע לא תאכל * ממנו דייקא * ר"ל דברי הגשמיות אשר בתוכם מעורב ג"כ טוב דהם הנילוות פי' אשר ככל דבר גשמי : לא תאכל ממנו פי' שלא יהיה כוונתך מחומרות ומגשמיות לנד רק מרוחניות שבו היינו הכיב שבו מזה תאכל * כי ביום אכלך ממנו מות תמות * פי' מות בעוה"ב בחיים הנלחמים ולשון מות הוא ג"כ נסתר רמז לעוה"ב חיים הנלחמים * תמות בעוה"ז * והנה מזה שמענו שני מדרגות דהיינו לימוד התורה בא"ה אופן שלומד ככיל * וגם העלאת הנילוות או הבינה ממילא שיש עוד מדרגה אחת דהוא הדביקות גמור בצורה ית"ש * חסו שאמרנו לא תאכל ממנו ולא תגע בו פי' נגיעה בעלמא היינו הפסקה בעלמא מהדביקות ג"כ לא תפסוק * סן תמותון * דהיינו הפסקת מהדביקות שהיא סברה שגם על מדרגה שלישית דהוא דביקות ג"כ נלוותה * ובאמת הדביקות ממילא בא ע"י שני מדרגות הכיל שהיא לא היתה עדיין במדרג' הזאת * והנחש דחפה עד שנגע' בו ואמר השם שאין מיתח בנגיע' זו פי' שאין אחת

בראשית ברא פירוש רש"י ז"ל בשביל התורה שנקרא ראשית ובשביל ישראל כו' נראה לפרש דרש"י ז"ל כיון דבדרים האלו להראות אחדות ית"ש שהוא יחיד בנפלאותיו ובורא אמת : דהוה האות ור"הוה מעמו ישראל הלדקים אשר אור שכלם ולבם רחב מאוד במעלות ומדות טובות עד אין קץ אשר עיניו רואין מעלתם הגדולה מכל האומות והתורה הקדושה אשר נתן להם האל הטוב ברחמי שני האלו יתנו עידיהן וינדקו על רב נוראותיו ונפלאותיו אשר ברא עולמו לברו עלי עור וסיוע לבעדו עדיש שלשה מעדין זע"ז הקב"ה ותורה ישראל חסו שמע ישראל ה' רמז שמע על התורה כי שהפ הוא השרש ששמענו מפיו יתבר' וישראל הם עדות על השם שהוא הו"ר הוא הבורא ולזה כיוון רש"י ג"כ באומרנו בשביל התורה ובשביל ישראל לומר ששני אלו הם ראי' על בראשית וק"ל :

ברא אלהים את השמים ואת הארץ כו' יבאר ער"ז ונקדים לפרש הפסוק כי לדיק ה' נדקות אהב הפ"י כך הוא דהנה עיינו רואין דרך בני אדם הדבר שיש להם כבר אינו חביב בעיניהם אלא משתוקקים תמיד לדבר שחן להם אבל הבורא ב"ה אינו כן אע"פ שדיק ה' בכל דרכיו ונותן נדקה לכל בשר אעפ"כ מתאוה ומשתוקק לנדקות אדם ואף אם נדקנו מה נתן לו רק להטיב לנו באחריתינו לזה אמר הכתוב כי לדיק ה' נדקות אהב אע"פ שדיק ה' בעלמא ואינו חסר במדותיו כלום אעפ"כ נדקות אהב חסו שבה גדול להבורא יתב"ש ויתעלה שמקבל תענוג ואינו לר"ך לנו או יאמר כי לדיק ה' כו' דהנה הבורא ב"ה יחיד במדותיו שכל מדותיו הוא אללו י"ת אחדות גמור ואכנתו עמו ישראל כל אחד חלוק במדותיו ושבו שמו יתברך לפי בחינתו חסו פי' הפסוק כי לדיק ה' לומר

נועם בראשית אלימלך ב

לומר אע"פ שהבורא ית"צ יחד בדקתו והכל אחדות גמור אלנו י"ת אעפ"כ נדקת אהב ר"ל כל מיני נדקת אהב ומקבל מאתו אע"פ שכל אחד חפץ נדקת בדחינתו יש שחונתו לשמים לצד למען שמו י"ת ויש שכוונים לנצחנות אעפ"כ מקבל מהם כי מתוך שלא לשמה כו' והוא נדקת אהב לשון רבים שאהב מאתו הכל כל מיני נדקת אהב בראשית כו' את השמים ואת הארץ שהעובד לש"ש הוא בדחינת שמים והעובד שלא לשמה הוא בדחינת הארץ את הכל ברא י"ת שמו ובכל רענו י"ת זה שמפרש הכתוב והארץ היתה תוהו כו' פ"י אע"פ שהעובד שלא לשמה היא מדרגה שפילה אעפ"כ חפץ בו י"ת ג"כ והטעם אמר הכתוב ורוח אלקים מרחפת על פני מים ע"ד דליתא במדרש רוחו של משיח ור"ל כשיבא משיח יהיה הכל מתוקן :

ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור. לכאורה מה רבותא שאמר השיי שיהי אור ויהי אור מה חידוש הוא שאמר ויהי וגם יש לדקק מה שאחז"ל מתחילה עלה במחשבה כו' וראה שאין העולם מתקיים כו' וכבר דקדקו חלילה לחשוב ולומר על הבורא הפשוט אמיתי שמתחילה עלתה במחשבתו כך ואח"כ שום השתתות חלילה ומלילה * ונראה לפרש דליתא בכתבים ורוח אלקים מרחפת אחריות רש"ת מ"ת רמז של הרפ"ח יי"לוי' שפלו בשבירת הכלים והיא עבודתנו לתקן להעלות אותן הנילוות : והוא ויאמר אלקים כו' וראו חללים את האור כי טוב דלכאורה ג"כ אינו מובן וכי שייך אלנו י"ת שאמר שראה הבין שהוא טוב ולא קודם חלילה לומר ולהשזכר כך אלל הבורא ית' אך הענין והטעם הוא כך שהדבור של הבורא ית' הולא מפיו ית' נשלם הכל בו ואין לריך עוד לשום תיקון כלל כי נתקן הכל במאמר פיו ית' * נמצא בעת נפילת הרפ"ח יי"לוי' אס הי' אומר כביכול ברוח פיו דברים אלו יהי אור הי' מיד חזר האור לקדמותו כמו שהי' בעת שהא"ל קודם שבירה * והשי"ת ב"ה חפץ דוקא בעבודת הנדיקים שהם יעלו אותם הנילוות ואם הי' אומר דייבורו כנ"ל לא הי' לורך לעליית הנדיקים. ואם לא הי' עושה השי"ת שום פעולה כביכול לא היה זיכולת הנדיקים לפסול כל זאת כמש"ל לולא הקב"ה עמדו כו' . ולכן עשה השי"ת ברוב רחמיו הגדולים ויבחנוהו הרמה וראה והדיט בבור ההיא פ"י באותן הנילוות בדראיתו והשגחתו פעול עמד לנדיק שיהא יכולת בד הנדיק להעלותם והוא פ"י הכתוב ויאמר כו' ר"ל אס הי' אומר השי"ת יהי אור מיד ויהי אור פ"י היה אחר

האור לקדמותו כנ"ל ולא הי' לו לנדיק שום עבודה והשי"ת ב"ה ראה דוקא בעבודת הנדיקים שהם יפעלו כל זאת * לכך וירא אלקים את האור פי' שהדיט וראה בבור ההוא למען יהא עור וסיוע לנדיק להעלות הנילוות כנ"ל והוא כי טוב כמו שאחז"ל זה לדיק הנקרא טוב והוא שאמרו גמור לנדיקים לעתיד לבוא פ"י גמור אותן אורות לנדיקים שעתידין לבוא שיעלו אותן . ויקרא חללים לאור יום כו' ר"ל כפשוטו ולחושך דהיינו מה שהנדיק לריך לתקן ועדיין לא נתקן כ"ו שאינו בתיקונו נקרא חושך וקרא אותו לילה * ואי"ה צביאת משיחו שאז יתוקן הכל יהיה אחדות גמור והוא שרמז הכתוב ויהי פרב ר"ל כשינמח משיח נדקינו במהרה ויהיה הלילה לערב פי' ערב לשון מתקנות . גם לרמז על השכינה הקדושה שהיא במערב והיה לעת ערב יהיה אור יתוקן הכל ויבא לאחדות גמור כמו שהיה קודם שבירת הכלים * ויהי זוקר יום אחד שיבא כל אל האחדות שגם הלילה יהיה ליום ויהי הכל אחד . והוא מתחלה עלה במחשבה לבראו במדע"ד פי' קודם הנפילה הנקרא עולם המחשבה הי' במדע"ד כי שם אין לריך לרחמים * וראה פ"י אחר הנפילה שהיה לריך לראי' כנ"ל לפי שאין העולם מתקיים בלא נדיקים כנ"ל שהם לריכים להעלות אותן הנילוות ושיתוף מדע"ד שהנדיקים לריכים לרחמים והבן היטיב *

והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את קין לכאורה מלת ידע אינו מובן פירושו דהיי' לומר והאדם בא אל חוה כו' אך הענין הוא ע"ד דליתא באברהם אבינו פ"ה הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את ושמעתי דליתא בספר דמחמת שבה אברהם למארים ששם היו שטופים בצמה ומחמת מחשבתם בהטוריות זנות הכניסו ג"כ הרהור בלבו לאשתו ולכן אמר הנה נא ידעתי ושמעתי באורך אך תפסתי הקינור . כי כן הוא דרך הנדיק האמיתי שאין לו שום מחשב' והרהור ומאז אפילו לאשתו . ואפילו בעת שמדקק לאשתו לריך לחשב אז בעולמת הפליונים ולא ידע כלל שהוא פס אשתו . חס הוא והאדם ידע את חוה אשתו ר"ל שהיי' נותן דעתו וידע שהיא אשתו אז בשעת תשמיש . ולכן ותהר ותלד את קין כדליתא בזהר קינא דמסאבותא והוא דליתא בגמ' פלו למטה שרים וירדו שכמה מטה הוא רמז למדרג' פליוני ע"ד הנה מטחו שלשלמה ומחמת שפלה למדרגה פליוני בשמים דהיינו ב"ב מחשבות שהי' במחשבתו גם זה העולם כנ"ל אזו וירדו שכמה היינו ו' מדרגות פליונות

אלקים יהי אור ויהי אור. לכאורה מה רבותא שאמר השיי שיהי אור ויהי אור מה חידוש הוא שאמר ויהי וגם יש לדקק מה שאחז"ל מתחילה עלה במחשבה כו' וראה שאין העולם מתקיים כו' וכבר דקדקו חלילה לחשוב ולומר על הבורא הפשוט אמיתי שמתחילה עלתה במחשבתו כך ואח"כ שום השתתות חלילה ומלילה * ונראה לפרש דליתא בכתבים ורוח אלקים מרחפת אחריות רש"ת מ"ת רמז של הרפ"ח יי"לוי' שפלו בשבירת הכלים והיא עבודתנו לתקן להעלות אותן הנילוות : והוא ויאמר אלקים כו' וראה חללים את האור כי טוב דלכאורה ג"כ אינו מובן וכי שייך אלנו י"ת שאמר שראה הבין שהוא טוב ולא קודם חלילה לומר ולהשזכר כך אלל הבורא ית' אך הענין והטעם הוא כך שהדבור של הבורא ית' הולא מפיו ית' נשלם הכל בו ואין לריך עוד לשום תיקון כלל כי נתקן הכל במאמר פיו ית' * נמצא בעת נפילת הרפ"ח יי"לוי' אס הי' אומר כביכול ברוח פיו דברים אלו יהי אור הי' מיד חזר האור לקדמותו כמו שהי' בעת שהא"ל קודם שבירה * והשי"ת ב"ה חפץ דוקא בעבודת הנדיקים שהם יעלו אותם הנילוות ואם הי' אומר דייבורו כנ"ל לא הי' לורך לעליית הנדיקים. ואם לא הי' עושה השי"ת שום פעולה כביכול לא היה זיכולת הנדיקים לפסול כל זאת כמש"ל לולא הקב"ה עמדו כו' . ולכן עשה השי"ת ברוב רחמיו הגדולים ויבחנוהו הרמה וראה והדיט בבור ההיא פ"י באותן הנילוות בדראיתו והשגחתו פעול עמד לנדיק שיהא יכולת בד הנדיק להעלותם והוא פ"י הכתוב ויאמר כו' ר"ל אס הי' אומר השי"ת יהי אור מיד ויהי אור פ"י היה אחר

נועם בראשית אלימלך

עליונות שטי"ז גרס ירידה ל"ז מדרגות עליונים * והארס אשר מתנהג עמו בקדושי' הוא מעלה את " מדרגות עליונים והכן *

ונדר יולא מעדן להשקות את הגן' דהנה העולמות העליונים נקראים עדן' והלדיק האמתי הגמור המופרש מכל' עיני עוה"ז והוא מנחמה לא בכל גופו ואבריו אזי הלדיק הזה נקרא עדן' משלשן עדנה כמ"ש אחר בלתי היתה לי פדי ופירש"י ז"ל לשון נחמה בשר' והוא מקושר תמיד בעולמות עליונים כאלו אינו כלל בעוה"ז חה פ"י מה רב טובך אשר לפנת ליראך * דאיתא בספרים הטעם מפני מה לרוח לפון אין לו מחילה רק חויר' ואמרו הטעם שאם יבא אחד ויחזיק עמו לאלקות חלילי' אזי אומרים לו שיעש' מחילי' רביעיית לפון' וכל זה הוא בזה העולם שיש בו שייכות ה"יה"ר לכן ברא הקב"ה העולם ולא עשה מחילי' רוח לפון ככ"ל אבל הלדיק הגמור ככ"ל שהוא תמיד מקושר בעולמות עליונים ששם אין שייכות ונעי' לסיטרא אחרת שם רוח לפון כמו שאר רוחות העולם כי שם אין שייך הטעם הכ"ל' חכו מה רב טובך אשר לפנת ליראך ר"ל שליראם האמיתים יש להם באמת הפסון כי הם בעולמות העליונים' חכו ונהר לשון אור כמו עמי' שר"י נהורא יולא מעדן ר"ל מהלדיק האמתי יולא אור גדול להשקות את הגן פ"י להשפיע לעוה"ז הנקרא גן' ומשם יפרד והיה לארבע' ראשים * פ"י ולא כל הלדיקים שוים אך יש בזה חילוק ל"ד מדרגות' שהם עובדים כולם לתקן ה"ד עולמות להעלותם לעולם החמישי' שם האחד פישון פ"י פישון לשון נוטריקון פי שוני' הלכות ר"ל ששוני' הלכות דאין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה' הוא הסוכב את ארץ החוילי' פ"י הלדיק הזה מתקן את העולם שיש בו קלת חבילות דבי"ת בוי"ו מתחלפין באותיות בומ"ף דהיינו אשר שם הזהב כי מחמת הזהב שעולם נריך לו יש בו קלת חבילי' וזוק שאין העולם מתנהגים במשא ומתן באמוני' חיו' ולריך הלדיק הזה לתקן ולסבב להשפיע להם זהב עהור' והב הארץ ההיא טוב' פ"י הזהב הזה שהלדיק משפיע להם הוא טוב' שם אכן הבדולה: ר"ל שהוא בקדושי' גדולי' כמ"ש בזמן כעין הבדולה: ואכן השוהם רמו ג"כ לקדושי' ושם הנהר השני' הוא גיחון: רמו להלדיק השני' שהוא בהכנע' גדולי' שייך פיי'ל ושייף נסיף פ"ד ש"ה וכל הולך על גחון: הוא הסוכב את ארץ כוש' דאיתא

שגיון לדור על דברי כוש' ודרשו חז"ל מה כוש משונה בעורו אף שאלו משונה במעשיו ואיתא בן שנה שאל במלכו ודרשו חז"ל ככן שנה בלא חסא ומקשי' הגמרא ואיתא כתיובק בן שנה שהו מלוכלך פ"ש נמלא כמו שיש לפרש מלת כוש' לטובי' שהי' משונה במעשים טובים כמו כן יש לפרש בהי"ק מלת כוש' כמו שהוקשו ואיתא כתיובק כו' וחו הסוכב את ארץ כוש' ר"ל הלדיק הזה הוא סוכב ומשכר כח האיש רע שהוא משוני' במעשיו לרפי' חיו: ונדקת הלדיק מגין בפני המקטרג שלא ישלט מחמת רשעתו: והנהר השלישי הוא חדקל כפ"י רש"י ז"ל חד קל ר"ל פ"י מי"ש תפוסס ומחזיק בעבודת הבורא בחידוד גדול וזכריות ובחמימות' אזי באלו עבודת הבורא בקלות' הוא הכולך קדמת אשור פ"י הלדיק הזה הוא התנגדות וכולך כנגד זה שהוא ישר בעיני עמו' ע"ד כי אשריני בנות שהוא מתפאר בעיני עמו שהוא שלם במעשיו והלדיק הכ"ל הוא משכר כמו * והנהר הרביעי הוא פרת *

פרשת נח

אלה תולדות נח נח איש דיק תמים היה בדורותיו' ר"ל דהנה האדם העוסק בעבודת הבורא י"ת ויתעלי' בכל מעשיו: דהיינו אפילו בדברים הנשמיים כמו חבילי' ושתי' שאוכל ושות' בקדושי' עכ"פ בכווני' לדחות את הפסולת ולהעלות את הרוחניות שבו אזי בכל פעם שעולי' ובה בבחי' אחרת יתירי' זה נקרא בשם דור * דהבחי' הראשוני' שהיה מתנהג בה כל ימי נהוגו בה היא כמו דור * ואחר שופל מבחי' זאת ונופל לבחי' אחרת הרי הוא כמו שבה בדור אחר' וזה הוא דור הולך ודור בה פ"י ככ"ל שזה נופל מבחי' ראשוני' שהי' מתנהג פד הנה * הבחי' הזאת הולכות ממנו זה דור הולך * ודור בה ג"כ ככ"ל שבה לבחי' אחרת' ואמר הכתוב אך נריך שיהי' באופן והארץ לפולם עומד' פ"י שהארציות דהיינו הגשמיות נריך להעמיד' שיהא מתנהג בהם בקדושי' ככ"ל והיינו לעולם עומדת ר"ל לעולם העליון והאדם המתנהג ככ"ל בא בכל פעם בבחי' אחרת' אבל מי שאינו מתנהג בקדושי' לא שייך בו כל זאת' שאין עולי' כלל לבחי' אחרת' וחו דור לדור פ"י אדם הרוי' ללאת ולבא מדור לדור דהיינו מבחי' לבחי' ככ"ל ישבה מעשיך פ"י נריך לקדש עמו אף בגשמיות כ"כ פד שגם מעשיו הנשמיים ישבחו להש"ת ב"ה חכו נח איש

או יאמר בדורותיו לכאורה בדורו היה ראוי לכתוב אעפ"י שנה היה חי כמה דורות אעפ"י עיקר כל לאשמעינן כפירשי ז"ל יש דורשין כו' * ואם היה לאמר בדורו היה ג"כ נשמע הדרש זה * וז"ל דבא לאשמעינן עוד דבר אחד * דהנה בכל דור ודור יש שורש לתקן מלוא מיוחדת יותר משאר מלות למשל בדור הזה יש שורש לתקן מלות זיוית יותר משאר מלות * וכדומי בכל דור יש שורש להחזיק במלוא מיוחדת יותר משאר מלות: וכן הכתוב לאשמעינן שהיה נח לדיק תמים בדורותיו ר"ל בכל דור שהיה חי היה מחזיק ומתקן אותה שורש המלוא המיוחד יותר לאותו הדור וחו יהללו ד' דורשיו יחי לבצבס לעד * דהנה כשהלדיק עושי מלוא ומקיים אותי בשורשה * מציאה אותה המלוא הזאת לידי חימום והתלהבות הבער בו ע"י המלוא הזאת לומר שירות ותשכחות להשי"ת וחו יהללו ה' בשירות ותשכחות דורשיו ר"ל הדורשים המלוא לשמחה בשלימות בשורשה: יחי לבצבס לעד ר"ל הכתוב ותן טעם למה להם כלה לשבח מחמת שלצבס חי לעד דהיינו שהם דורשים כל מלוא מיוחדת לכל דור לעד לעולם וק"ל *

או יאמר נח כו' בדורותיו דהנה הלדיק השלם הולך תמיד באחדות האמתי הוא משפיע שפע טוב וברכי לכל ישראל * ולזה מרמז את לדיק נכתב כזה **צ** דהיינו כו"ן וי"ד וראש עליון של הנו"ן הוא קצר רמז אל האחדות שהלדיק הולך בו ורגל התחתון הוא רחב רמז שהלדיק לריך להשפיע להרחיב ולפשט ההשפעה על כל ישראל: וי"ד הנכתב מאחורי הנו"ן כמו על הכתף רמז שהוא מקבל השפעה על שכמו מהי"ד שמסב באה עיקר השפעה וחו יודוך ה' על כל מעשיך ר"ל כל מעשיך הוא ע"י היוד"ן וחו וישכם אברהם דבוקר ר"ל שהמשיך השפעות חסדים דבוקר רמז לחסדים להמשיך ע"י השכם * וישכם הוא לשון שכם * ויחבש את חמורו ר"ל החומריות הם הדינים היה חובש וכובש אותם והמתיקם * וחו שנאמר גבי שאל המע"ה משכמו ולמעלי ה"י גבו מכל עם רמז לני"ל שה"י שאל ככן שנה נקי מכל חטא וה"י במדרג' זו להמשיך השפעות ע"י השכם יותר מכל עם היה מעולי וגבו במדרג' זאת: וחו נח איש לדיק תמים היה בדורותיו ר"ל שה"י תמים בצדקתו באחדות האמתי והמשיך השפעות לדורותיו והבן היטיב *

ויולד נח שלשה בנים את שם כו' ר"ל ע"ד הרמז דה"י בלדיק

איש לדיק תמים היה בדורותיו פי' בכל בחינותיו שה"י בו בכל פעם היה לדיק תמים בהם * וכל זה היה לו מחמת שאת אלקים התהלך נח ר"ל שכל מעשיו לא היו רק לשמו הגדול י"ת * לכן הלך בכל פעם מבח"י לבח"י *

אלה תולדות נח כו' ע"פ הפסוק אני בלדק אחי' פניך אשבעה

בהקץ תמונתך לפי כשהאדם סובר בעלמו שהוא לדיק אז הוא נופל ממדרג' אף אם היה באמת לדיק ע"י המחשבי הזאת הוא נופל ממדרגה שלו * אבל כשהאדם אף שהוא לדיק הוא סובר במחשבתו שלא יאל עדיין י"ח כל זורכו והוא בעלמו ולבו כדבר הדמיון ותמונה שלא בה עדיין אל השורש והפעל העבודה אז הוא שבע ודשן במדרגתו יעמוד חזק וקיים ומוסיף והולך * וחו מאמר דוד המע"ה אני בלדק פי' כו"ל כשאיני בעלמי בצדקת תם וישר אז אחזה פניך ע"ד הכתוב בזוהר ה"ק במחזה לאמר הוא לשון תרגום לפי שלא היה נימול ולא היה שלם במדרגתו נגלו עליו בלשון תרגום וזה גם כאן אחי' פניך לשון תרגום פי' אני נופל מן המדרג' שה"י בי מתחילי רוח אלקים דבר בי בלשון חיבה * אבל אשבעי בהקץ תמונתך פי' כשאיני סובר שאני בתמונתך פי' בדמיון העבוד' אז אשבעי בהקץ כי תתמכני בימין לדקך להשביעני ברב סוכך מדרגות גדולות למעלי ולמעלה עד א"ס * וזה רמז לנו הפסוק גם כאן שאם תסבור אתה בעלמך שצדקת עדיין לא פעלת כלום כיון שנפל לך זאת המחשבי עדיין לא נכנסת אל העבוד' העיקרית אלא כמו תולדה במקום אז אבל אל השורש הנריך הנרמז אל האב וחו אלה תולדות נח ר"ל שאינו אלא תולדה כו"ל באם יסבור בעלמו נח איש לדיק תמים וק"ל *

או יאמר לדיק תמים היה בדורותיו דהלדיק ע"י מעשיו הקדושים שעושי אחי' דבר

קדוש' הוא ממשיך את הכורא ז"ה יתעלי לעוה"ז נמלא עושי טובי לדורותיו שמוכי להם ששכינתו י"ת עמם ע"י הלדיק וכשהלדיק עולי במדרג' יתירה אזי הוא גורם לקשר ולהמשיך את שמו יתעלי בכל העולמות וחו איש לדיק תמים היה בדורותיו ר"ל שתמימות לדקתו היה מועיל לדורותיו * וגם זאת הועילה לדקתו את האלקים התהלך נח פי' גם לעולמות העליונים היה משפיע להם וחו את אלקים פי' עם אלקים דהיינו עולמות עליונים גם שם היה מתהלך נח והבן *

אלימלך

נח

נועם

מעשיו יפס ומקובלים בעיני הכריות ובעיני כל רואי * ואז כשיגיע לני מדרגת הניל נקרא הלדיק הזה בשם שרף * שהוא שורף באהבתו תמיד בלי הפסק בלי שום פני * וזהו רמז והאופנים וחיות הקודש מתנשאים לעומת שרפים * אופנים רמז למדרג' ראשון' שהיא מדרגת ירא' שלפעמים נופל לגמרי מיראתו כמו אופן המתגלגל מלמעלה למטה כן הוא מתגלגל לפעמים * וחיות הקודש רמז מי שהוא קלם במדרגת אהב' שזה אינו נופל ממדרגתו לגמרי גם לפעמים אם יפול לא יוטל לגמרי חסו רמז והחיות רואו ושוב ר"ל שז מיד למדרגתו * ובעיני מדרגות האלו לריך להתנשאת כ"כ עד לעומת שרפים ר"ל עד שיבא למדרגת שרפים ששורף באהבתו שכלבו תמיד בלי הפסק והשם זכנו להיחיתו דבוקים ביראתו ובאהבתו בכל לבנו תמיד חמן *

צדור תעשה לתיבה פי' רש"י אכן טוב

יש לומר הרמז תיבה היינו המלה ותיב' שאדם מולא מפיו לריך לראות שהתיב' האחת תחיר אור גדול כאכן טוב * ואל אמנה תכליני מלמעלה רמז אמנה הוא רמז על האחדות גמור שהלדיק לריך לילך באחדות גמור בעולמות עליונים *

בענין אחר

לומר תעשה לתיבה * פי' שהלדיק ע"י תיבת התורה שלומד בה הוא מהפך הורה לזהר * תחתים שניים שלישי תעשה: בדרך רמז לשלשה מיני צ"ח לדיקים גמורים ורשעים גמורים ובינונים תחתים רמז לרשעים וזה שכתב רש"י ז"ל לזבל שהם עוסקים בדברים המאוסים לזבל המה העצירות * שניים למדור המה העצירות העוסקים במדור הטהור ותענוגים הגשמיים אעפ"י שאין עושין עבירות * שלישים העליונים לאדם הוא הלדיק הגמור ההולך תמיד בעולמות העליונים והלדיק גמור הוא לריך לתקן כולם במעשיו הקדושים ולכך כתוב אלל שלישי תעשה פי' אהה הלדיק תעשה ותתקנס * גם רמז אל האדם בעלמו שבערותו הוא עוסק בדברים שפלים ומאוסים: ואמלע שניו הוא עוסק בעניניו עוה"ז לריך לראות לתקן הכל עכ"פ בשלישים המה סוף שניו לכל יאסף עם חטאים נפשו:

או יאמר

ואל אמנה כו' בהקדים לפרש הגמרא כל המתפלל ואומר ויכולו נעש' שותף להקב"ה שנאמר ויכולו אל תיקרי ויכולו ואלו ויכלו יש לפרש דהכה הלדיק הוא מבטל הדינים ע"י שמעלי אותם לשרשם ויש

הלדיק לריך לתקן עלמו בשלש מדרגות דהיינו שילך בהדרג' ממדרג' למדרג' * דהיינו מתחיל' לריך לעבוד להש"ת ב"ה בירא' דהיינו לתקן את מעשיו וחטאת נשוריו בתשוב' שהוא תשוב' ה' שהוא מתקן בתשובתו מה שפגם בשמו הגדול י"ת וזהו וילד נח רמז להלדיק נקרא בשם נח כמו דליתא במדרש * נח נח למט' ונח למעלי דהיינו שהוא גורם השפעות למט' ולמעלי בעולמות * והוא מוליד ג' צנים את שם פי' שהוא מתקן מתחיל' ביראתו את השם הקדוש מה שפגם בו כנ"ל וזה סימן לבעל תשוב' גמור כשהשם הקדוש שם דו"ר י"ה * צ"ה עומד לנגד עיניו הוא סימן שתיקן ביראתו כל חטאיו * את חס פי' ואח"כ לריך להחזיק במדרגת אהב' שהיא מציא' חמימות לאדם לכן נרמז אהב' במלת חס שהוא לשון חמימות * רק שדריין אין זה אהב' שלימי' כי מחמת שהיה לו מתחיל' אהבת גרועות ושלמות כמו אהבת ממון ותאוות נשים ושאר אהבת השפלים ומחמת זה כשנתעורר לו אהבה להש"י גורמים לו אהבת הגרועות הרשעונים שבה לירי פני' באהב' זו ולכן מטעם זה רומז ג"כ מלת חס לשון חימה דהיינו לריך להרגיז הי"ט על הי"ה"ר לשבר כח הפניות עד שיזכ' שיהיה אהבתו שלימי' וע"ז הוא מעלי' גם את האהבות החילויות שהי' בו מתחיל' מעלי' אותם ג"כ אל הקדוש' כמ"ש חז"ל הצדונות נעשים כזכיות * וזהו שאנו אומרים אהבת עולם אהבתו פי' את אהבת עוה"ז שהי' לנו מתחיל' * אהבתו * כלומר גם הם אהובים לפיך כשאלו מעלים אותם אל הקדוש' * תמלה גדול' ויתיר' כו' ר"ל שזה הוא חמלי' גדול' ויתיר' למקום עלינו * וזהו וחס אבי כנען * דכנען רמז לשפלות כמ"ש כנען בידו מלאונו מרמה * וע"י החמימות שעי מעלי' את אהבת הגרועות הרשעונים אל הקדוש' כנ"ל הרי החמימות הזאת נקרא בשם אב כי הוא המוליד אותם ומביאם להקדוש' * וזהו ג"כ יש לומר הרמז בדברי חז"ל יש אס למקרא ר"ל יש מי שהוא במדרגת אס בקריאתו להש"ת ב"ה * ויש אס למסורת ר"ל גם בזה שמוסר השפלות הקודמות אל הקדוש' יש ג"כ בני אדם שהם במדרגת אס רמז מדרג' קטרי ממדרגת אב כנ"ל וזהו רמז ארמי אויב אבי * ארמי רמז להשפלות ופניות הבאות לאדם בתוך אהב' הנתעורר בו להש"ת * אויב אבי הוא מאבד תמיד את המדרגות הניל ולכן נאמר אויב לשון הוס ולכארי' היה לו לומר אבד אבי רק שהוא רמז ג"כ לניל ולריך האדם להתחזק ולהתגבר בתשוק' רבה וחמימות גדול להיותו במדרגת אב כנ"ל ואת חס כו' ואת יפת רמז שאח"כ בא הלדיק למדרגת התפארות שזה רמז יפת לשון יפוי ותפארת שכל

ומרכבה כמו בסא הפלון והבן * חכו עליונים לאדם ככ"ל שיהי מרכבי וכסא: אמנסיס למדור ותמתיס לזבל שרץ האדם להאגהנ באכילתו בכור עכ"פ להוילא הילולות הקדושות שחוק המאכל * ולדחות הפסולת חכו רמז שיש דהיינו אמנע גוף לקבל המאכל להוילא הכ"ק ותמתיס לזבל לכוחן לדחות את הפסולת *

ותנה התיב' בחודש השביעי כו רמז שיעקר הוא לאדם לתקן את מעשיו בחודש השביעי הוא תשרי ואז תפילתו רטוי יותר משאר ימות השנה כמו שדרשו חז"ל דרשו סי' בהמלאו אלו עשרת ימי תשובה שאז הוא כח יותר הארחת הקדוש' זה ותנה התיב' כו' * בשבטי' עשר יום לחודש דהיינו לאחר שפברו ג"כ ימי החג שני ימים הראשונים וקיים בהם מלות סוכי' ולולב ואז יש כח להקדוש' לשלוט על הרי אררט רמז להקליפות לשבר אותם ע"י הקדוש' *

והמים היו הלך וחסר עד חודש העשירי פי' המים החור' הקדוש' נקראת מים ע"ד כל נמא לכו למים' הוא הקדוש' והדביקות שבאדם שהוא בלתי אפשרי להיות בתמידות רק לפעמים הוא הולך כהדביקות ולפעמים הוא חסר דהיינו שנפסק מהדביקות ע"ד מטי ולא מטי' עד החודש העשירי ר"ל עד שנתחדש בו מדרג' העשירי שהוא הקדושה העליוני עשירי יהי' קדוש' בחדש לחודש נראו ראשי השרים ר"ל חפסי' שבה אל המדרג' זו שבה אל אחדות גמור חפסי' לא נראו בו אלא ראשי השרים דהיינו שלא בא עדיין אלא למקצת הקדוש' שפגודת הכורא ב"ה הוא דבר שאין לו סוף *

ידידי מקץ ארבעים יום פי' אחר שזכי' האדם לבא לתוכן החור' הקדוש' שנתני' למשי' רבעיה לימי יום: ויפתח נח את חלון התיב' אשר עשה פי' אז הסיימת ב"ה הנקרא נח ע"ש ששוכן ונח בפולמו להשיג על בריותיו פותח להלדיק שער בקדושתו שיהא הולך ומתגבר בקדוש' רבה וישלח את העורב פי' הכתוב מונה וחושב מדרגת לדיקים שברא הקב"ה בפולמו ופי' וישלח כו' דהיינו ששלח הלדיק בפולס' את העורב רמז שיש בני אדם שברא אותם הקב"ה שיתעסקו במשא ומתן באמוני' לפרנס בניו ובני ביתו והם נקראים בשם עורב ע"ד דליתא בגמ' על אותם ב"ה שאינם רונים לפרנס את בניהם היו מכריזים עליהם עורבה בעי' בני והאי גברא לא בעי בני * וגם עורב הוא לשון מתיקות שזה היה ערוב ומחוק בעיני הש"י ב"ה ובעיני הבריות בעוסקו במשא ומתן באמוני' חכו וישלח את העורב היינו הלדיקים הכ"ל הנקראים בשם

ושם הם נמתקים וחו כל המתפלל ואומר ויכולו ר"ל הלדיק שהוא מתפלל ואומר לכלות הדיין שיהיו בעלין נפשה שופק להקב"ה הקב"ה נחר והוא מבטל' שפאמר ויכולו א"ת ויכולו אלא ויכולו ר"ל שהגזירות והדינים בטלים ע"י שהלדיק מעלי' אותם' השמים לעלי' אל הקדוש' חכו ואל אמה תכילי' מלמעלי' דהיינו שחשע' נזכר לתיב' ר"ל שתחיר תפילתך כאבן טוב לבטל הדינים והגזירות מישראל וע"י מה תוכל לבטל הדינים אמר הכתוב ואל אמה ר"ל אמה לשון אם דהרחמים עליונים וקראים אם המרחפת על בניים ומרחמת עליהם והיינו ואל אמה ר"ל אם העליוני' לשם תכלה את הדינים בהעלותם מלמעלה *

ופתח התיבה בלדה תשים רמז שהלדיק צריך להיות תמיד בתשוב' ע"ד דליתא בגמ' למה כרע"א דה"א תלוי' מאן דבעי למיעל כו' חכו בלדה תשים דהיינו שיכנס בלוחו פתח שהוא מן הגד של ה"א שהוא רמז לתשובה:

או יאמר ופתח התיב' בלדה תשים ר"ל שהתורה מלמדת אותנו העיקר התחלת והחזוק לבא בקדוש' וגם שכראה לאדם קשה מאד חפסי' ידחוק עצמו בעל כרחו עד שמן השמים ירחמוהו ע"ד שאמתי כבר כל האומר הקב"ה וותרן יותר מעוהי ופרשתי כך הרונה שיוחר לו הש"י' עוונותיו וחסלו יותר מעוהי ר"ל צריך לזוחר את מעיו דהיינו שלא למלואת כריסו באכיל' ושתי' ותענוגי עוה"ז רק כדי חיותו והיינו כאלו מוותר המעינים שאינו משיגה עליהם ומסגף אותם בכל מה דאפשר ואיתא בגמ' למה כרע"א דה"א תלוי' מאן דבעי ליעול בהאי ליעול דהיינו בפתח קטן צריך הבעל תשוב' לדחוק עצמו עד שמן השמים ירחיב לו חכו ופתח התיבה היינו הפתח של החזקודי' בלדה תשים דהיינו שתכנס בפתח קטן דחוק והתחזק עלמך בכל פעם יותר עד שתתקן עלמך בכל שלש העולמות שרץ האדם לתקן דהיינו עולם השפל ועולם הגלגלים ועולם המלאכים חכו תמתיס ושנים ושלישים תעשיה וק"ל * תמתיס שנים ושלישים תעשיה * פירשי' ז"ל עליונים לאדם אמנסיס למדור תמתיס לזבל יש לומר הפ"י כך דעיקר צריך הלדיק לתקן בעבודתו שלש עולמות והם מרומזים בגוף האדם: דהיינו ראש האדם הוא כסא ומרכבי': חכו וארתי' דמות כמרא' אדם יושב על כסא ר"ל עם הכסא דהיינו דמות מראה אדם כו' שהוא הלדיק גמור שהוא כסא

אלימלך נח נועם

פרשת לך לך

ויאמר ה' אל אברם לך לך כו"ל דהנס לריך האדם

לעבוד הבורא ב"ה בשלש מדרגות וא"ז דהיינו מתחילי לריך לשבר כח התאוה המוטבע באדם מדרך הטבע כגון אכילי ושת"י וכיוצא בהם שיהא אכילתו בקדוש ובטהרה וע"י" הוא משבר כח אלקים אחרים דאלקים ג"מ הטבע: ואחר שמשבר כח אלקים אחרים זוכי לבא למדרגת יראה שהוא אלקים חיים: **לריך** האדם לשבר המדות השפלות שבו שהם אלנו בחולדי מיום לאתו מרחם אמו יש ב"ח שמדותיהם יותר גרועים משאר ב"ח במד' זו דהיינו למשל מדת כעס וכדומי: שאר מדותיו גרועים מחבירו בחולדי* ואחר שמשבר כח המדות השפלות והגרועות הוא זוכי לבא לאהבת הבורא ב"ה ואחר כל זאת לריך לבא למדרג' ג' שהיא התפארות כמו שמבואר לעיל בפרש' נח שכל מעשיו יהיו יפים ומפוארים כמו שאמר התנא כל שהיא תפארת כו' ותפארת לו מן האדם חס הוא רמו לך לך מארלך רמו למדרג' ראשוני שהיא התאוה הארציות הגשמיות שהוא מוטבע בהחומר ולריך ללאת ממני וממולדתך רמו למדרג' ב' שהם המדות הגרועות הנולדים עם האדם ומצית אצרך רמו למדרג' ג' דהנה עיקר התפארות השפלות באים לאדם ע"י שהוא מתגא' ומתפאר באבותיו שהוא בן גדולים ולריך ללאת מהמדה הגרוע הזאת להתפארות אחרת הטוב בעיני ד' ואדם כ"ל אל הארץ אשר אראך רמו לארץ עליוני* וחסו השתחוו לך בהדרת קודש פ"י להדר ולפאר בתפארת את הקדוש שהיא מדרגת התפארת וחסו נופת תטופנה שפתותיך כלה כו' רמו ג"כ לשלש מדרגות הי"ל נופת תטופנה: רמו למדרגת יראה נופת מור ודרשו חז"ל אל תקרי מור כו' ושפתותיך כלה: רמו למדרגת אהבה כלה האהובה לארום שלה דבש וחלב תחת לשונך רמו למדרגה ג' שכל מעשיו הם כדבש ומפוארים לכל אדם או יאמר נופת תטופנה דהנה בהתחלת האדם לבא בעבודתו יתברך ויתעלה לריך להיות ביראה ומחמת שפדיון אינו מתוקן כל זכוכי לכן לפעמים מדבר דברים בגלוי בלא בוש' ואח"כ כשעולה במדרגה יתירה הרי הוא מתבייש מלדבר לגלות את מעשיו בדבוריו ככלה שמעש'י בחשאי וזה הוא בעבור כי יראתו על פניו* ואח"כ כשעולי למדרג' יתירה הרי הוא נעט בכל מעשיו וחסו נופת תטופנה רמו שמתחיל בהתחלת עבודתו אזו הוא מטפטף דברים כ"ל כי עדיין אין יראתו שלימה ואח"כ שפתותיך כלה: ר"ל שדבריו נאמרים בבושה ומעשיו הן בחשאי ככלה ואח"ז דבש וחלב פ"י דברים המתוקים כדבש

בשם עורב כ"ל* ויאל יאלו וטוב פ"י ולריך האדם הזה שתיכף ומיד שיאל יאל לעסקיו אזו ישוב מיד דהיינו שיבחה שיהא כוונתו לשמים וישוב כוונתו להש"ת ב"ה: ע"ד יבשת המים כן יהי דרך הזה מתנהג עד שיבא משיח לדקנו במהרה ומדרג' ה"ב הוא וישלח את היוני מאתו זה רמו על הנדיק השלם ה"ק בשם יוני כאשר אכתוב לקמן לראות הקלו המים מעל פני האדמי: פ"י שירא' לשבר כח הקליפות ולהפרידם מהקדוש הנקרא בשם מים כ"ל ויעלי הקדוש מעלה מעלי בקל כי אחרי הפרד הקליפות מהקדוש יש כח להקדוש לעלות ולא מלא' היוני מנוח לך רגלה הפ"י הנדיק הזה אינו מוצא מנוח לעצמו להדברים הרגילות והחומריות הנעשים בעוה"ז וכל עצמו מגמתו ותשוקתו אינו אלא לעלות אל הקדוש ותשב אליו פ"י אליו להש"ת אל התיבי ר"ל אל הקדוש כי מים אל פני כל הארץ פ"י שהנדיק רוא' שהקדוש היא למטי על הארץ ונפשו חשקה מאוד להעלות מה עושה הקב"ה וישלח ידו ויקחה פ"י הש"ת עושה רצונו של הנדיק וישלח ידו לסייעו כאוות נפשו של הנדיק

בענין אחר וישלח את העורב ויאל יאלו וטוב כו': כי אמרו שלריך האדם הרוא' להחזיק בתורה להיות אכור כעורב אל בניו שלא יבא לו שום מחשבה גשמי נמלא הנדיק הוא נמשל לעורב ועצדות הנדיק לריך להיות תמיד ברוא וטוב כמו חיות הקודש ה"ה עליהם והחיות רואו וטוב כו': חסו וישלח את העורב פ"י החזיק עצמו במדרגת עורב ויאל יאלו וטוב כ"ל:

ויוסף שלח כו' ותבא אליו היונה לעת ערב פ"י בשטה שהוא עת ערב לעולם שהם לריכים לרחמי ולפרנס' אזו הנדיק הזה הוא מעורר רחמים עליהם ומביא לפני הש"ת עלה זית רמו על האור ה"ק בשם שמן הבא מוית* טרף בפי: פ"י טרף היינו פרנס' הוא פועל להס ע"י תפלתו שצפיהו וידע נח כי קלו המים כו' פ"י וידע נח קאי על הש"י שהיה נותן דעתו כביכול בעצמו להפריד הקליפי מהקדוש וכו' ויחל עוד כו' ולא יספ' שוב אליו כו' פ"י מלי קול גדול ולא יסף שפ"י רש"י לא פסק והיינו שיש עוד מדרג' בב"ח שאינו פוסק מתשוב' כל ימיו כי מעשיו אינם מוכשרים בעיניו ומולא בהם חסרונות והוא תמיד בתשוב' וחסו ולא יספ' פ"י לא פסק ממדת שוב אליו עוד רק תמיד הוא בעל תשובה:

הפליזוי ונתגשם לכן ליזוהו הש"ת שלא יאכל מעין הקיים שכיון שכבר נתגשם והיה בהם טויר ואין ראוי לנוגע בפי'ה עד שיפלי ממדרג' תחתוי לפליזוי בהדרג' * והיזאל מזה שאחר חטא אדחיר לריך האדם לעבוד להש"ת בהדרג' ממדרג' תחתוי לפליזוי * חסו פי' הפסוק לך לך מארלך פי' לך לך ר"ל לשורשך העליון אשר משם מוצנת : מארלך פי' ועיקר התחיל' שתוכל לבא לשורש העליון הוא ההכנסה שתחשוב את שפלותך כי עפר אתה כו' וממולדתך ומצית אביך פי' גם ממולדתך כו' אם תכניס הכל במחשבת רוממת אל י"ת פי"ן תזכה שתוכל לבא אל הארץ אשר ארלך דהיינו לארץ עליונה חסו אשריכם זורעי על כל מים : כי יש מים עליונים ומים תחתונים והם נקראים מים הזדוים : וגם נקראים מים רבים חסו פי' מים רבים לא יוכלו לכבוש את ארצ' ולריך האדם לעבוד מתחת לעילא להפלות המים התחתונים הנקראים מים זוכים שהם מסיטרי דקליפי' להפלות אל הקדוש' ורמו ברוך כבוד ה' ממקומו ר"ת זוכים חסו' אשריכם זורעי כו' חרישי' היא המחשב' הנקרא בשם זרישי' ואשרי להזורעים אשר מחשבתם על כל מים ר"ל גם על המים התחתונים להכניסם אל הקדושה :

או יאמר לך לך כו' דהנה יש שהוא לדיק מחמת זכות אבותיו או מחמת שהוא תמיד בין הדיקים : אבל באמת לריך האדם שלא להשיג על זה הן הדיק בן לדיק לא ישיג על זכות אבותיו לאמר שזכות אבות יעמוד לו ולא יתאמן בעבודת הבורא מחמת זה לא ישיג על זה רק לריך אימון וחזוק גדול בעבודתו י"ת והן הדיק שאינו בן לדיק אל יתיאש עלמו לאמר מאחר שאין לו זכות אבות לסייע לא יוכל להגיע לעבודת הבורא י"ת. אל יאמר כן רק יעבוד הש"ת באמת והבא לטהר מסייעין לו מן השמים רק לחשוב שהש"ת עושי' לו כל זאת שמסייע לו חסו לך לך מארלך כו' פי' שלא תשיג על ארלך ועל בית אביך ותלך לשורשך אל הארץ העליונה אשר ארלך ר"ל כ"ל שלא תחשוב רק שאני מראה אותך כל זאת שהכל הוא מהבורא י"ת: חסו טוב עשית עם עבדך ר"ל הטוב שעשית עם עבדך שהוא לדיק שהלדיק נקרא טוב' ה' כדברך ר"ל שאין זה כי אם פי' דבורך שהכל הוא ממך *

ואעשך לגוי גדול כו' והיה ברכה : ואזכרה מזכרך ומקללך אזור * ולבאורה יש לדקדק דאלל הזכרה נאמר ואזכרה כו' ואלל הקללה נאמר המלות בהיפך והיה לו לומר ג"כ ואזור מקללך. וכ"ל דהנה הדיק אשר מקדש ומטהר עלמו נעשה הוא בעלמו ברכה דהיינו ברכה עליונה

כדנש וחלצ' הם תחת לשוקך שהוא הנשע לכת לגמרי *

או יאמר לך לך כ"ל פי' הרמז שריך האדם לחקור ולדרוש ולהפס תמיד לראות רוממות אל מכל דבר אשר יראו פיניו ופי"ן זכה שיתן לו הש"ת שכל וזינה להבין ולהשכיל בעולמות הפליזויים * ואוסן אשר יגיע למדרגה הי"ל להסתכל ברוממות אל' לריך האדם מקודם לתקן את מדותיו כי הש"ת ב"ה ברא את האדם בכל מיני מדות וכל מדה ומדה שבאדם יש ל' וחלק באותה מדה אל הקדוש' וכן להיפך לרע ח"ו כידוע' ולריך האדם לשבר עלמו בזמירתו להפך את המדות רק אל הקדוש' לבדה ואז חזי' להבין ולהסתכל ברוממות אל' והש"ת ב"ה פותח לו מעיינות החכמי' להבין ולהשכילו בכל פעם בשכל עליון יותר ויותר מה שלא ראו פינו שכלו מעולם' וזו לך לך פי' לעמך כפשוטו דהיינו שתסתכל על עמך תמיד שתפרוש ממדות ארציות שצד שתהפכם לטובה כ"ל חסו מארלך * ותציאם אל הקדושה לבדה' וממולדתך' פי' דאדם שהוא מתנהג במדות נגזרות אלו יזאל ממנו תולדות רעות חלילה שמהם אחת מולדת את תכרתה פי' עבירה גוררת עבירה * חסו וממולדתך' ומצית אביך פי' דלפעמים מוטבע באדם מדות ע"פ טבעית הבאות לו מכה אביו שהכניס בו המדות הללו * לריך לזאת מהם ולהכניסם אל הקדושה חסו ומצית אביך ואז תזכה אל הארץ אשר ארלך שתזכה לשכל העליון ולהארץ העליונה שארלך אשר מעולם לא ראת * חסו גול על ה' דרכך פי' ג"כ כ"ל כי גול הוא לשון התגלות שמתגלה דרכך ומדותיך שתסתכל בהם ותראה שיהיו כולם לדי' וטוב עליו פי' מה שאדם מסתכל ברוממות אל זה נקרא בטחון' והוא יעשה פי' ואז יעשה לך הש"ת ב"ה עשית חדשות מה שלא ראת מעולם * ולא הבנת מעולם והזינא כאור לרקך והבן *

או יאמר לך לך כו' דהנה באדם הראשון כחייב מכל עין הגן אכול תאכל : קשה לגמ' לזיה להם מה שיאכלו' כי אכול תאכלו הוא לשון לזיה : ועוד הרי מתחילה נאמר מכל עין הגן כו' משמע גם מעין החיים יאכלו : ומה טעם אח"כ כשאכלו מעין הדעת טויר' נאסר להם לאכול מעין החיים' ונראה לפרש דמתחילה היה לו מדרג' גדולה בעולם העליון הי"ק עין החיים' ומה הטעם ליזוהו הש"ת שמעין החיים יאכל כדי שישאיר בקדושתו לעולם ומעין הדעת טויר' נאטוהו שלא יאכל שהם עולמות התחתונים כדי שלא יתגשם * ואח"כ כשאכל מעין הדעת טויר' נפל ממדרג'

אלימלך

קך לך

נועם

אשה יפת מראה ר"ל מאחר שאני רואה שאני יודע
 שאשה יפת מראה ואלו הייתי בקדושי עליוני הארץ
 הייתי יודע זאת: והיה כי כו' והרגו אותי כו' ר"ל
 אם לא נשגיח על עלמינו להתגבר בקדושי אזי ח"ו
 והרגו אותי דהיינו כח הרוחניות: ואתך יחיו דהיינו
 כח הגשמיות יתגבר * לכן אמרי נח אחותי את פי
 נתגבר מאוד בקדושי ובדיקות גדול בתורי הקדושי
 ע"ד אמרי להכמי אחותי את * למען ייטב לי ר"ל
 ע"ז יוטב לי בקדושי עליונה שיגבר כח הרוחניות:
 וגם זאת וחיתה נפשי בגלגל * לשון גלגלים ע"ד
 כאשר יבער הגלגל ר"ל שיבא חיות קדושי גם בגלגלים
 דהיינו בהגשמות וק"ל:

ואברם

כד מ'אוד כו': כ"ל דהלדיק כשנשפע
 לו שפע מהש"ת מתירא מזה מאוד
 ע"ד קטונתי כו' וע"כ הוא מתגבר יותר בעבודת
 הש"ת לזה אמר וישכם אברהם בזוקר ר"ל דהחסדים
 נקראים זוקר ולואת כשהיה מגיע אללו החסדים
 גדולים אז ביותר הגביר לזיר אי"ע והלך למדרגה
 היותר גבוה ומשם חמורו זה חומר הגוף * וזה
 ואברם כד מאוד במקרה ר"ל שהי' לו למשא מה
 שהשפיע לו הש"ת מקנה כסף זהב * וילך למסעו
 פי' לשורשו וזהו פי' רש"י ז"ל שפרע הקפותיו *
 דהנה אנו מברכים בכל יום מלביש ערומים חוקק
 כפופים כי כל אדם מוקף בחילוניות של עולם הזה
 וכשהוא במדרג' גדולי אזי הוא מופשט מחילוניות
 של עוה"ז ונשאר ערום וזה אמרם היו ערום ביראה
 עד שמלבישין אותו בחלוקה דרבנן מעולם העליון:
 זה שאנו מברכין מלביש ערומים אימת כשהוא
 זוקף כפופים דהיינו שהולך לעולם העליון זה פי'
 רש"י ז"ל פרע הקפותיו מלשון ופרע את ראש האש *
 דהיינו הקפותיו שמוקף מחילוניות *

או יאמר

לך לך כו' דהנה הלדיק שהוא יודע
 שהוא משפיע ומחמת זה הוא רוא'
 לפעמים להשפיע לקרוביו ולתלמידיו אבל באמת ראונו
 של הש"ת שלא יעלה על מחשבתו כלל שהוא משפיע
 רק שיעבוד הש"ת ב"ה בשלימו' והשפע ממילא בא:
 וזהו ויאמר כו' לך לך מארץ כו' ר"ל שלא יעלה
 במחשבתך כלל דבר הנוגע לארץ כו' רק אל הארץ
 אשר ארץ: ר"ל שכל עבודתך יהיה רק אל הארץ
 העליוני והשפע ממילא יבא וק"ל *

וילך

אברם כאשר דבר אליו כו' נראה
 לפרש דכבר דקדקו קמאי על המשנה
 משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע למען
 שיהיה הלשון דלאל משה נאמר לשון קבלה ואלל
 יהושע נאמר לשון מסירה * אך הענין הוא דהתורה
 הניתנת

עליוני להשפיע לכל: אך אותם הרואים לקבל השפע
 ע"י הלדיק לריבים להסכים עם הלדיק ואלו הם
 ממילא מתברכים בשפע רב: אבל מי שאינו מסכים
 עם הלדיק בזדאי לזה בלתי אפשרי שיושפע לו
 ההשפעה ע"י הלדיק וזהו ויהי ברכ' דהיינו שאתה
 בעלמך תהיה בריכה להשפיע: ואברכי מצרכך ר"ל
 מיד אותו שיסכים עמך אברך אותו כי הכל הוא
 מוכן כנ"ל שהלדיק הוא הברכה עצמ' וזהו כמו
 מצרכך פי' מהצרכי שלך: ומקללך אחר פי' אבל
 הקללי אינו באה ממילא כמו הברכי רק אחר מעש'
 עד שאחור אותו אחר קללתך * וזהו טוב עשית עם
 עבדך פי' הטוב דהיינו ההשפעה נתת ביד עבדך
 שהוא המשפיע לכל העולם כנ"ל רק באופן ה'
 כדברך דהיינו שיסכימו עמו הכל ויאמרו כולם על
 הלדיק שהי' מסכים כדברך ואלו כולם נשפעים ע"י
 הלדיק בשפע רב וברכה *

ויהי רעב בארץ

כו' ר"ל פי' המוסר
 כמאמר הכתוב לא רעב
 לנחם ולא נמא למים כו' כי אם לשמוע דבר ה'
 ונמא זה עיקר הרעב אם ח"ו עם בני ישראל
 אינם מתנהגים כשורי והולכים שובב בדרך לבס ח"ו
 ופי"ז הם גורמים גם להלדיק השלם כמעטיו שיוירד
 ממדרגתו הגדולי הקדושי ח"ש הכתוב ויהי רעב
 בארץ כנ"ל יורד אברם מזרימה פי' ע"י זה יורד
 הלדיק הנקרא בשם אברם יורד ממדרגתו * ואעפ"כ
 כי יסול לא יוטל לגמרי ח"ו רק שיוירד מזרימ'
 דהיינו נוטריקון מי"ז י"ם שפע' לו לך ודוחק
 בקדושתו העליוני שהי' לו מקדם י"ם רמז לקדושי
 עליונה ים העליון * וכל זאת אין עושי הש"ת ב"ה
 להלדיק שיפול ממדרגתו מחמת רשעת הרשעים רק
 גם זה לעובתו דהיינו לגור שם * דאלו זה שיפול
 ממדרגתו קלה אפשר שיגבי לבו קלה להתגדל
 במדרגתו וקדושתו * ועת' ע"י שרוא' הלדיק שנפל
 ממדרגתו הוא מתבייש מאוד ומתחרט ואינו מחזיק
 עצמו רק כגר בארץ דהיינו שמחזיק עצמו שהוא גר
 בעוה"ז ובעוה"ב מאחר שנפל ממדרגתו: והיה כאשר
 הקריב לבא מזרימ' פי' אחר שרוא' הלדיק כי קרוב
 הוא אל המדרג' הנקרא מזרימ' * ויאמר אל שרה
 אשתו * דהנה שני גוונים יש בעבודת הלדיק דהיינו
 דרך אחד לעבוד ברוחניות: ודרך השני שגם
 בהגשמות לריך להתקדש ולטבר עצמו מאוד מאוד:
 והנחיה של עבודת הרוחניות נקרא בשם אברם
 דהיינו מזל דוכרא: ונחיה עבודת הגשמות נקרא
 בשם שרה וזהו ויאמר אל שרה אשתו דהיינו הלד
 טוקבא נקרא אשה ויאמר לה * הנה נח ידעתי כי

שנותיו של אדם שעובד האדם את צוראו החמלתם
 מחמש שנים למקרא עד סוף שנותיו והם שנעים
 שנה כי החמש שנים של מקרא רומזים לדברים
 גדולים לרמוז ה' מקדים הממתיקים ה' גבורות כידוע
 ל"ח ואמר הכתוב שפי"ז שיכניע וישבר כח הרע
 שבו יהיה עבור ככל שנותיו מחמש ועד שנעים
 וחו בלאתו ממרן ר"ל בלאתו מן המרון הוא החלק
 הרע שבו :

ויעבור אברהם בארץ עד מקום שכס

ר"ל שאברהם היה עובד והולך בקדושי * עד מקום שכס רמו להתורי
 שזכה להשיג כל התורי ע"ד ויש שכמו לסבול עול
 תורי * עד אלון מורה: דהנה צאילן יש כמה וכמה
 ענפים וכל הענפים הם מחוברים אל העיקר
 הצאילן * כן כל מלוא ומאז יש לו שורש ועיקר
 למעלי צאילן העליון ולריך האדם להשכיל לדעת
 שורש העיקר של המאז ולא כמלוא אנשים מלומדי *
 חסו עד אלון מורה שהשיג כל מאז ומאז עד
 השורש שהוא העיקר הצאילן: חסו שאמר התנא
 הסולך בדרך פי בדרך ה' והיה מכיר צאילן ר"ל
 שהיה מכיר שורש הצאילן של המלוא * או גדר פי
 והיה מכיר הגדרים שצריך האדם לעשות גדרים
 לעצמו בדבר המותר כדי שלא יבא אל האיסור *
 ואמר שביחתי תחתיו ר"ל שאומר שיסבות תחת
 הצאילן אבל אינו משכיל להשיג השורש לעשות המאז
 בשורש * לא אמר כלום * ואם אמר שביחתי בעיקרו
 פי שהוא משכיל לדעת לעשות המלוא בעיקר ושורש
 יש לו אלפים כו' רמו שלהלדיק הזה יש לו צ' אלפי
 דהיינו ששטי יחד גמור בללפי דהיינו חלק של
 אדני ואלפי של חקי כידוע לידעי חן והבן *

או יאמר ויעבור אברהם בארץ עד מקום שכס

לכאורי מלת מקום הוא מיותר ור"ל
 מקודם דהנה אנו אומרים הכל יודוך והכל ישבחוך
 כו' דהיינו שיש עולמות הנקראים הכל * ויש עולם
 ששייך בו הודיות ויש עולם ששייך בו שבתים וכן
 כולם מרומזים על עולם השייך בו ונוגע אל שורשו
 וזהו דעת קנה הכל קנה ר"ל שמתחיל לריך האדם
 שיהיה לו ידיעה על ידי לימוד כל העולמות * ואז
 הכל קנה ר"ל שיוכל לעלות ולבא למדרג' לכוחן
 העולמות העליונים הנקראים הכל חסו עיקר בתפלתו
 דהיינו שיתפלל בשורש השייך לאותו תפיל' חסו שאמר
 הכתוב וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו
 ולכאורי קשה צודאי כאשר קרא להם שמות כך
 היה שמש * אלא הפי' הוא כך הוא שמו בעולם העליון
 בשורש השייך לאותו חיה או לאותו בהמה * שאדם

בראש

הניחנה על הר סיני לא קבלו ישראל בזחינה אחת:
 דהנה השי"ת צ"ה צבר צהר סיני מכל ההרים ליתן
 עליו את התורה מחמת שהוא נמוך מכל ההרים *
 דעיקר הוא לעסוק בחורה בהכנעה ומשה רבינו ע"ה
 היה עניו מכל אדם והיה מוכשר ומוכן לקבל התורה
 פי הכנעה שבו * מהר סיני שהיה ג"כ בזחינה
 הכנעה כדליתא במדרש כשראה הר סיני את משה
 היה רץ לקראתו והטעם מחמת שהיו שניהם בזחינת
 הכנעה * ולכן נאמר משה קיבל תורה מסיני ר"ל
 ממדרגת סיני שהוא הכנעה * ולא כן שאר ישראל
 שלא היו בזחינה הכנעה: ולכן היו קולות וברקים
 כדי לשבר אותם ולהביאם אל הכנעה: מחמת הפחד
 והמורא ולכן יהושיע שלא היה כל כך בזחינת משה
 ע"ד דליתא פני משה כפני חמה ופני יהושיע כפני
 לבנה * לכן נאמר לשון מסירה * חסו וילך אברהם
 כאשר דבר אליו ה' ר"ל שהוא היה מוכן לקבל דבר
 ה' מיד כשידבר אליו: שהיה לדיק גדול: והטעם כ
 וילך חסו לוט הוא ה'הסיר שנקרא לוט דהלדיק אף
 שהוא בזחיני גדולה לריך ליהרר מה'הסיר שלא יחטיאו
 חילוי * ואברהם בן חמש כו' ר"ל שהיה מתקן ה'הסיר
 של השם הקדוש ושבעים רמו שהיה במדרגת עי"ן
 ע"ד שפרשתי עיני ה' משוטטות בכל: דהלדיק נקרא
 כל ר"ל עיני ה' הם מתלבשות בכל דהיינו בהלדיק
 ובידו לפתוח עיני פקחא מהבורא צ"ה על ישראל:
 חסו עיני כל אילך ישברו ר"ל העיניים המתלבשים
 בכל דהיינו הלדיקים הם משברים ומבטלים הגזירות
 שנגזר מאתו וחסו אילך ישברו לשון שצירה שהקב"ה
 גזר והלדיק מבטל: ונחזור לציבור הכתוב ואברהם בן
 כו' בלאתו ממרן פי' ואז יבא מהמרון דהיינו שביטל
 הגזירות ומרון * ויקח אברהם את שרה אשתו ר"ל
 שלקה גם המדרג' של נקבות והעלה אותה: ואת
 לוט הוא ה'הסיר הסך גם אותו לטוב עד שהיה גם
 הוא בן אחיו דהיינו תולדי של יצר טוב הנקרא אחיו
 ע"ד שאמר חז"ל בכל לבבך בשני ירךך *

או יאמר וילך אברהם כאשר דבר כו' ר"ל

הלדיק ראונו ליקך בדרכי השם בזחיני
 זאת כאשר דבר ה' דהיינו צחות הבחינה ממש
 שדיבר ה' צודאי הדיבור ההוא בקדושה ונטוה'
 ובדיקות כן דרך הלדיק הרוז' לעשו ולקיים מלאתיו
 י"ת שיטש' ג"כ בזחינה זו: וילך חסו לוט ר"ל
 החלק הרע שבאדם המעורב בטוב ורע מעת חטא
 אדם הראשון מתחיל להתגבר עליו להדיחו מדרכו
 הטוב והתקנה להכניע חלק הרע הוא שיהיה
 האדם שפל מאוד בעיני עצמו כלא נחשב רק כדבר
 הנוסף חסו ואברהם: כלומר כדבר הטפל והנוסף
 עי"ן פועל בן חמש ושבעים שנה בלאתו ממרן דעיקר

נועם לך דך אלימלך

הראשון כיוון לקרותם באלה שמות שיש להם שורש בהשם הזה בעולם העליון חסו ויעזרו אדרס בארץ עד מקום שכם שעלה בתפילתו שהתפלל על בני יעקב כפירש"י ז"ל והיה מכווין ועולי בתפילתו עד פולם העליון: שהוא נגד שכם: והיינו מקום שכם כי כל דבר למטו יש לו שורש למעלי: עד אלון מורה כבר פירשתי לדס הוא נקרא אלון ע"ד שאמרו למה אדם דומי לאלון הנטיע כו' והיינו מחמת שאדם שורשו למעלי: וכל דבור ודבור היואל מפיו בקדוש' וצטרה' הדבור הזה נעש' ג"כ אלון דהיינו ענפים לשורש האלון: והיינו וישב באלוני ממרא: פי' ממרא הוא לשון אמירי' דהיינו כל אמירי' ואמירי' שאלא מפיו היה נעש' מהם חילנות: חסו עד אלון מורה: מורה הוא לשון יראה ר"ל שע"י יראתו שהיה מקדים עצמו ומטהר: נעש' מהם חילנות: ויעתק משם ההרה הוא רמו לעולמות העליונים הניק אבות לדבות נקראים הרים: והיינו שמהמדג' הניל הם מתגבר והולך עוד לעולמות העליונים: מקדם לבית אל: ר"ל שהיה משתוקק כיכ ומתחזק עצמו לבח אל מדג' גדולה הקדומי' בקדוש' יותר מביית אל דהיינו יותר מקדושת בית המקדש ששם היה עיקר הקדוש' * כי כן לריך האדם להשתוקק ולהתאוות שגייע בעבודת הבורא עד אין קץ ותכלית: ויע אלולו פי' שאברהם אבינו הי' נוטה אלולו דהיינו יראתו ועבודתו שהיה עובד להש"ת היה נוטה לכאן ולכאן להכריע בהכרעה אמיתות אם הוא בעלימות או לאו * וראה: בית אל מים ר"ל ומישב בעלמו שהקדושה רחוק ממנו מאוד * והעי מקדם פי' שזה היה לפני אברהם תמיד שאינו עובד להש"ת ביה כראוי' והיה מולא חסרונות ועוונות בעלמו: דהפי רמו על עוונות ששם נתאל עון שמעל עכן בחרם כי כן דרך הדיק שאין מעשו נוחים בעיניו ורואה תמיד בשפלותו: וזהו שנאמר באברהם והאמין בה' ויחשבה לו נדקה: ולכאורה מה רבותא בזה שהאמין בה' ועפ"י דבריו הניל יבואר ג"כ דויחשבה לו נדקה קאי על אברהם דהיינו שאברהם היה רואה ומסחכל על עצמו תמיד וראה תמיד חוז לעלמו * וכאשר אמר לו הש"ת כה יהיה זרעך כו' האמין בה' והיה מתמה על עצמו באזה זכות יגיע לו זש ומישב שאין זה אלא נדקת ה' והבן *

אחר

הדברים האלה היה דבר ה' אל אברהם במחזה לאמר אל תירא אברהם כו' אנכי מגן לך שכרך הרבי מאוד כו' ואנכי הולך כו' ויאמר אברהם הן לי לא נתתי זרע כו' * ולכאורה ויאמר השני הוא מיותר שגדל' כאלו הוא דבר בטני עצמו: ונראה דהרי שבר מזוי' בהאי עלמא ליכא' והשכר

הבא לו לאדם ע"י איו' מלוא שעש' למשל כשהיית נותן לאדם ממון עבור איו' מלוא שעש' אין זה עיקר השכר כי שכר מזוי' בהאי עלמא ליכא: רק שכתן הש"ת הממון הזה כדי שיעש' עוד מזוי' חסו פי' שכר מלוא מזוי' ר"ל כניל כדי שיעש' עוד מזוי' אחרת וכשנותן הש"ת לאדם בניס עבור איו' מזוי' הוא ג"כ כדי שיעש' עוד מזוי' לגדלם לתורי' לעבודי' הש"ת ב"ה * והנה אברהם עליו השלום היה תמי' מדבק ומקשר עצמו להבורא ב"ה כאדם הושא מגן בפניו דבוק עליו כן היה מדבק את הש"ת על עצמו תמיד: וזהו אנוכי מגן לך פי' עבור שעשית אותי כמגן לך שהמשכת הדבקות אותי עליך: לכן שכרך הרבי' מאוד * ויאמר אברהם ה' מה תתן לי פי' איו' שכר יכול להיות לי בעולם הזה: הלא שכר מזוי' בהאי עלמא ליכא רק כניל שכר מזוי' מזוי' * ומה הוא השכר שלי ואנכי הולך ערירי שאין לי בן: ואם תאמר זה שכרי שכן משק ביתי ר"ל אליעזר שהי' משקי' מתורתו לאחרים שזה נחשב לי לבן ע"ד שאמרנו המלמד בן חזירו תורה כאלו יולדו משק הוא לשון משקי' מתורתו: זה איו' דהוא דמשק אליעזר פי' זה שאליעזר הוא לדיק ודולי' ומשקי' מתורתו לאחרים אין זה מחמתו רק שלפעמים שמא גורם היינו השם שהוא נקרא כשם אדם כשר וישר זה גורם לאדם שיהיה לדיק למשל מי ששמו אברהם ורולי' לעבוד הש"ת ב"ה אזי השם הזה גורם ומסייע לו שיהי' לדיק: זה היה טענה אחת * ועוד בזה בטעמי' ויאמר אברהם הן לי לא נתת זרע * דהיתא בגמרא מי שאינו מביא בן ליורשו הקב"ה מלא עליו עברי': ואמר אברהם גם הממון שנתת לי אין זה יורש אחי' לטובי' לשכר מאחר שאין לי זרע וכן ביתי יורש אותי ומי שאין מריח בן הקב"ה מלא עליו עברה: והנה דבר ה' אליו לא יירשך זה ויולא אותו החולם כו': וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר כה יהיה זרעך * ולכאורה היה לו לומר בקיצור כאשר לא תוכל לספור הכוכבים כן יהיה זרעך * אך דהנה מתעוררת דלתתא הוא מתעוררת דלעילא * ולריך האדם להתחיל מתחילי' בדבר גשמי קלת ע"ד שאמרנו תשוב' תפילי' נדקה הוא דבר גשמי קלת דהיינו שמסבג עצמו בתענית: ואח"כ תפילה היינו דביקות: ואח"כ נדקה חסו שאמר לו הש"ת וספור הכוכבים: ואברהם היה רולי' לפלות מיד למדג' גדולי' למעלי' מן הכוכבים: חסו והאמין בה' מלשח ויהי אומן את הדסם דהיינו שהיה מדבק עצמו וממשך א"ע למדג' גדולי' להי' מיד: ויחשבה לו נדקה ר"ל שהש"ת עשה לו רלזונו מיד והעלה אותו אל

נועם

לך לך

אלימלך

אל העולם עליון שהוא עולם המחשבי ושם הוא נדקק והבין.

עוד יש לפרש אנכי מגן לך כי פי פ"ד דאיתא בגמרא מנ"י בעידנא דעסיק בה מגיני ומנ"י תורי בין בעידי דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה מגיני ומנ"י ונמנא כשלומד תורי פסע אחת התורי מגיני עליו גם בשע' שאינו לומד וכשלומד שוב אזי מגיני לו שכן בשב' הלימוד הזה כי מה שלמד כבר הוא מגין עליו ואין לריך הלימוד השני להגן עליו וזהו אנכי רמו להתורי הקדוש' הוא מגן לך ולכן שכרך הרבי מאחד ככיל עבור כל לימוד ולימוד שמגיני לך שכר וקיל:

אבל באמת אין לו והדר אמר הדר בחון לארץ דומי כאין לו כי משמע אבל באמת יש לו * וע"ס הרי"ל יבואר דאיתא בגמרא השומד בחיל ומתפלל יכוין לבו כנגד א"י * והשומד בא"י יכוין כנגד ירושלים ונמנא כל תפילות ישראל הולכים דרך שער אחד * ונמנא האדם הרוא' ששהא תפילתו נשמעת לריך לכוין כאלו הוא מתפלל בא"י ובית המקדש בנוי ומזבח על מכונו ובהיכלו וסרי הוא כאלו דר פתח בא"י וע"י הוא בא לבהירות דביקות גמור להסתכל בכוכבם שלימי בירא' ובאשכ' כאלו עומד בבית קדשי קדשים * וזהו דוגמא למה שכתבנו לעיל שלריך אדם להסתכל רוממות אל בראיות כוכבים ומזלות מי ברא אלם כאלו רוא' הכל בחוש הראות כן לריך לזייר במחשבתו בעת תפילתו כאלו הוא ממש בא"י ובבית המקדש ורוא' הכל בחוש הראות וממילא מוכן פירושו הדר בא"י ככ"ל שמזייר לפנמו כאלו עומד בא"י וע"י בא לו הבהירות בתפילתו * דומי כמי שיש לו חלקי ר"ל הרי הוא דומי לאותו האדם המסתכל רוממות אל להשיג את הכוכב ב"ה ע"י פעולותיו המה הכוכבים ככ"ל ובה לאמוני שלימי במתיאח האל י"ת * וכל הדר בחון לארץ ר"ל שאינו מתנהג בעת תפילתו להשיג ככ"ל דומה כמי שאין לו חלקי ר"ל כמי שאינו משגיח לדעת אם יש לו חלקי * וכחזור לביאור הכתוב שאמר לו השי"ת וספור הכוכבים דהיינו שחשיבה לרוממות אל ויאמר לו כה יהיה זרעך * דלכאורי ויאמר לו הוא מיותר: אך זה הוא אמירי אחרת דהיינו שגם כוונת התפילי על הזרע יהי ג"כ בדרך הכוונ' זו הנוגע לרוממות אל ב"ה * או יאמר כה יהיה כו' ר"ל שגם זרעך תרא' שיתנהגו במדרג' זו * והאמין בד' פי' שמיד פנה אברהם אל דברי השי"ת להחזיק באמונתו י"ת ע"י הסתכלותו ברוממותו י"ת ויתעלי ויחשבה לו נדק' פי' ויחשב' קאי על אברהם ולו קאי על הזרע שמיד קיים ועשה מלות ה' שחישב במחשב' על הזרע על הכוונ' הכ"ל שהיה הזרע כנגד עולם הדק' * שזדק' הרע הם בעולם אחד פ"ד זרעו לכס' לנדק' דעיקר רוממות אל הוא במחשב' שהוא אחד מני' מדרגות שלריך האדם לעבוד להשי"ת בדבור ובמעש' ובמחשב' הדבור היינו התורה הקדוש' * ומעשה הם המלות * ומחשב' הוא רוממות אל י"ת ויתעלה זכרו לעד וללנה נחמיה אמנ *

והנה דבר ה' אליו לאמר יש נדקק על הלשון והכי דבר ה' * דהוי ליה למכתב ויאמר ה' אליו בדרך הכתוב בכל התורי * וגם מלת לאמר הוא מיותר דאין שייך כאן לפרש מלת לאמר כפירשו בכל מקום שהוא לאמר לאחרים * ונרא' לפרש דהכי כשאמר הקב"ה לאברהם שכרך הרבי מאחד היה סוכר שכוונת השי"ת הוא על עניני עולם הזה דבהם שייך לשון רבוי דכל עניני עוה"ז הם דברים נפרדים ושייך בהם לשון הרבי' שאמר לו השי"ת ולא כן בעניני עוה"ב דאין שייך לשון הרבי' על דבר רוחני ולכן היה סוכר אברהם שהוא על עניני עוה"ז ועל זה אמר אברהם מה תתן לי פי' למה לי עניני עוה"ז מאחר שאין לי בן וירד ממדרגתו והתחיל להתפלל על בן * והשי"ת אינו מניח להנדיק שיטה איש לירד ממדרגתו לכן לאמר והכי דבר ה' אליו לאמר * פי' הנה כדבר המוכן מיד ר"ל מיד הכניסו הקב"ה למדרגתו שהיה מוכן לאמר דבר ה' וזהו הנה דבר ה' אליו לאמר שהיה מיד במדרג' זאת שלא יהיה רק דבר ה' אליו לאמר תמיד ולא עניני גשמיות עוה"ז כמו שפעה מתחילי * ולאמר לו השי"ת לא יירשך זה כו' ויולא אותו החו' ר"ל שהוילאו אותו השי"ת לחון מהמדרג' הזאת שהיה ירד מתחילי ולאמר לו השי"ת אל תשחיל עמנך לירד ממדרגתך לעניני עוה"ז רק הבט נח השמימי דהיינו להסתכל ברוממות אל וביותר יוכל האדם לראות רוממות אל בהביטו השמיים ורוא' הכוכבים במסילותם על משמרותם מהירים צוהר אורם ומה יבא לאדם ירא' להבין רוממותו י"ת וזהו וספור הכוכבים * ואנב אורחא נבאר מה שהקש' העולם דאיתא בגמרא הדר בא"י דומי כמי שיש לו חלקי והדר בחון לארץ דומי כמי שאין לו חלקי ומקשים העולם הדיוקים אהדי דמתחילי אמר הדר בא"י דומי כמי משמע

ויאמר אליו כו' לתת לרשתה ויאמר כמה אדם כו' * לכאורי אין עלה על דעת הנדיק אברהם שישראל את * ורש"י ז"ל הרגיש בזהאך אין הלשון כמה אדם עולם שפיר * אך נראה דמלת אדם הוא לשון התגלות על כדבר

נועם   **לך לך**   **אדימך**

בא בימים * דהנה העולמות העליונים נקראים ימים והלדיק בקדושתו מגיע עד העולמות העליונים חוה ואברהם וכן זה קנה חכמה בא בימים ר"ל עד שהגיע אל העולמות העליונים * וכן בדוד המע"ה נאמר ודוד וכן בא בימים כו' חוה חיים שאל ממך נתת לו אורך ימים * דהנה הלדיק החיים שיש לו בעוה"ז אינו אללו רק כמו דבר הנשאל לפי שעה ומחמת זה הולך ומתגבר תמיד בקדושה מחמת שמחשב תמיד שמה היום הוא החזרת השאלה חוה חיים שאל ממך פי' הלדיק שמחשב שהחיים אינם אלא שאלה ששאל ממך : לכן נתת לו אורך ימים ע"י זוכה לאריכות ימים הוא עוה"ב : חוה וירא אליו ה' באלווי ממרא והוא יושב כו' כחוס היום ר"ל דגם שהיה אברהם למטה * אבל עיקר ישיבתו בחמת היה בעולמות העליונים וזה רמז כחוס היום ר"ל שהיה בחמימות קדוש' ודיבקות כמו החמימות והדיבקות של עולם עליון הנקרא יום כנ"ל וק"ל :

הדבר שיקום כן לעולם חוה שנאמר באברהם עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה * ולכאור' אף שיך אלל הש"ת ב"ה הודע מחשבות לומר עתה ידעתי : אלא פי' ג"כ עתה נתגל' הדבר כי ירא אלקים אתה לעולם * דכל הדברים הם אלל הש"ת ב"ה נכח : וזכרון העשירי הזה נתגל' הדבר שיהי' ירא אלקים לעולם : וכאן ג"כ הפ"י במה מדע באז' אופן הוא הזכות להתגלות על הדבר כי אירשני שאתה הירוש' זו לעולם בלי הפסק כמה שדרשו חז"ל תינה בזמן שבית המקדש קיים כו' ויאמר לו קחה לי עגלי משולשת פי' נגד זה שעשו ישראל ג' עגלים אחד במדבר ובי' בן * נגד זה יש ג' פרים לישראל כפירש"י ז"ל : ועו משולשת פי' ג"כ בדרך זה שעו הוא רמז לס"ח : ולעומת זה יש בקדוש' ג"כ עו כפירש"י רמז ל"ג שעירים * ואיל משולש רמז לאילו של יצחק שהוא כחוט המשולש אשר לא במהר' יתק שאלו של יצחק לבור לעולם * וחור רמז שיש לדיקים בכל דור דור כאשר אכתוב לקמן שחור הוא רמז להלדיק המשפיע † וגזל ע"ד שאמרו חז"ל כל העולם ניזונין בלדקי' והם ניזונין בצרוע : ויקח לו את כל אלה כו' ויתן איש בתרו לקראת רעהו דהיינו שהעמיד הכל זה לעומת זה כנ"ל : ואת הנפטר רמז לישראל * לא בחר ר"ל נגד כללות ישראל אף לך דבר שיסוער נגד זכותם שגם רשעים מלאים מנות כרימוז * ונבאר הפסוק כי יקרא קן לפור כו' פי' יקרא לשון קריאי' ר"ל בעת שילטרכו ישראל להקרא לפניו יתברך ע"י תפילות ואמר הכתוב לפניך בדרך פי' מדע שהדבר הזה מוכן לפניך להתפלל עליהם באז' מדרג' שאתה עומד בה רק שיהי' בדרך דהיינו בדרך ה' בכל ען רמז בין שאת' במדרג' עליונה : או על הארץ ר"ל בין שאתה במדרג' תחתית : אפרוחים או בינים רמז ג"כ ל"ב מדרגות דהיינו בין שיש לך כנפיים דהיינו ירא' ואהבה דהם נקראים כנפים לפרוח בהם בקדוש' עליוני' : או בינים ר"ל בין שעדיין איך במדרג' זו רק שאתה מוכן למדרג' זו כמו הבינה המוכנת לנאת ממנה אפרוח * אעפ"כ יש לך להתפלל על כללות ישראל ויעיל תפלתך * ונחזור לציאור הכתוב וירד העיט על הפגרים ר"ל הקליפי' ירדה בשביל לעשות הכל לפגרים ח"ו : וישב אותם אברם דהיינו שהגביר החסדים על כולם *

או יאמר וירא ה' ונקדים לפרש פסוק כי לדיק ה' לדקות אהב כו' דליתא בנמרא האי דנחית קמיה דרב חנינא אמר האל כו' האמין כו' עיין שם אמר לו סיימתא לשבחי' דמרא ולכאור' הלא אנו משבחין להש"ת שבחים רבים גם מה שלא אמרו אנשי' כנסת הגדולה אף נראה דהנה הש"ת ב"ה נקרא בשם רחום וחונן ולדיק ובמדה שעובד אדם את הבורא מעורר המדה זו למעלה בעולמות ונקרא הבורא בשם אותו המדה * ולדיק האדם לעבוד את הבורא בכל המדות כדי לעורר אותו המדה למעל' וכאשר מעורר האדם המדה הנקרא לדיק אז הש"ת נקרא בשם לדיק וכדומ' בכל העולמות ואז נתעורר רחמים גדולים על כל העולם וכל הדינין והפסין לרחמים ע"י הלדיק הזה : חוה לדיק ה' ר"ל בעת שהש"ת נקרא בשם לדיק ע"י המשכת הלדיק בעבודתו אז לדקות אהב דהיינו רחמים ולדקות לעולם : ישר יחזה פנימו פי' הכתוב מפרש מי הוא זה הגורם זאת * ישר כו' ר"ל הוא הישר אשר יחזה תמיד להמשיך הבורא ב"ה להפנימיות של העולמות * אבל האי דנחית קמיה דרב חנינא שהיה מזכיר שבחים בנינוי אשר לא ברא הבורא י"ת עולמות כאלו : לכן אמר סיימת' לבימים דמרא * חוה אליו ה' באלווי' אליו ר"ל בשבילו ע"י עבודתו היה נראה ה' במדת רחמים באלווי' היינו העולמות העליונים כאשר כתבתי לעיל ממרא ר"ל ע"י אמרות הספורות של אברהם אבי' שהיו כדי להמשיך הבורא יתעלה לעולמות כנ"ל וק"ל *
או

פרשת וירא

וירא אלו ה' כו' נקדים לפרש פסוק ואברהם וכן

או יאמר

וירא כו' דהנה כשעלה ברצונו י"ת
 לכרוח את העולם להטיב לכרואיו.
 זמנס הקב"ה א"ע: ולהיכן זמנס את עלמו שמעתי
 מפי מורי ז"ל שזמנס עלמו בתוך האותיות התור'
 שבהם ברא העולם ואמר שזה הפירוש שאמרנו חז"ל
 כביכול ב"ה ר"ל ע"י כ"ב חמוזין יכול הקב"ה להיות
 צוה העולם: והלדיק העוסק בתור' לשמה בקדוש'
 הוא ממשיך את הצורה ב"ה ויתעלי בתוך האותיות
 של התור' כמו בשעת הכריא' וחו וירא אליו ה'
 בצלוני ממרח וממרח הוא לשון אמיר' כנ"ל וחלין
 הוא התורה והמלות הם ענפים ואמר הכתוב ע"י
 אמרות העבור' שעסקו בתור' המשיך את הצורה
 אל תוך האותיות וחו בצלוני ממרח ר"ל בחלין של
 אמירותיו נראה ה' אליו' ואמר הכתוב מהיכן זכה
 זאת שנרא' ה' אליו ע"י עסק תורתו: זאת היתה
 לו מחמת הכנע' גדול' שהיה צו דהיינו והוא יושב
 פתח האוהל דהיינו אף שהי' לדיק גדול אעפ"כ החזיק
 עלמו בהכנע' גדול' שעדיין יושב בפתח והתחלי' של
 הקדוש' דאהל רמו על הקדוש' כחוס היום ר"ל
 שיש בני אדם שנראים שהם מוכנעים אבל אין תוכו
 כצרו ואמר הכתוב שאצרהם היה מוכנע גדול באמת
 בלב שלם ממש וצרו כשמש בעיניו שאינו אלא
 מתחיל בעבודתו יתבדך וחו כחוס היום: וירא והנה
 שלש' אנשים נצבים עליו רמו שרא' אצרהם שמוטל
 עליו לתקן ג' עלומות דהיינו ירא' אהב' ותפארת*
 כי הלדיק לריך לתקן את הששה קצוות שהם ששה
 ימי חול וחס ג' ו"ג דהיינו ג' לפני השבת ו"ג
 לאחר השבת ולכן תפס הכתוב בלשונו רק שלש'
 אנשים והוא כולל יחד כל הששה קצוות חותן שלפני
 השבת עם אותן שלאחר השבת * וחו שאנו אומרים
 ותן בלבנו לאהבה ולירא': הגם שבאמת לריך האדם
 להקדים הירא' לאהב' * אך אנו מתפללים על
 הירא' הבאה מתוך אהבה * דהיינו שלש' ימים
 שאחר השבת הם אהבה שהם שייכים לשבת העבר *
 וג' הימים שלפני השבת הם ירא' שמתוכם באים
 אל אהב' שהוא השבת ועל זה אנו מתפללים לאהב'
 וליראה כסדר ימי החול שמתחילי' אהבה והדר
 יראה לתקן הששה קצוות * וירא וירן לקראתם כו'
 פ"י דאחר שמתקן ה"צ עלומות כנ"ל ע"ז; באה
 ההשפעה לעולם הזה והעיקר לריך להיות אתערותא
 דלתתא וחו וירא וירן לקראתם דהיינו בנריות
 שזה הוא עיקר כמו שאמר התנא זריות מביא לידי
 נקיות כו' לקראתם ר"ל נגד העולמות לתקנס והיינו
 אתערותא דלתתא * וישתחו ארצה דהשתחוואה הוא
 כדי להנושיך השפעות למטי' וחו וישתחו ארצה
 ר"ל שהמשיך השפעות למטה: ויאמר אל נא תעבור

ממעל עבדך פ"י שהתפלל להשי"ת תפילי קצרה שעל
 יעבור מנחתנו * יוקח נא מעט מים פ"י שיוקח
 מלעילא לתתא חסדים מעט שכן דרך הלדיקים
 אומרים מעט ועושי הרבה * ורחו רגליכם פ"י שלא
 יהיה שום נגיע' ואחזי' להרגלים דהיינו להחילוים
 לכהות מהקדוש' והשענו תחת העץ ר"ל שלא יהיה
 להם השפעי' רק מהתמית וכל השפעה יהיה
 לישראל והבן *

או יאמר

וירא ה' כו' דהנה הגם שעמר
 אשכול וממרח היו בעלי ברית
 אצרהם אעפ"כ היו כנענים: וזה שמתמה הכתוב
 וירא ה' אליו בצלוני ממרח ר"ל האך אפשר
 שיתראה השי"ת אליו בצלוני ממרח שהי' מן הכנענים
 ואין הקב"ה משרה שכונתו במקום הגוים: ואמר
 הכתוב אל תתמה על זה: כי והוא יושב פתח
 האוהל פ"י שכן דרך הלדיק הגם שהוא למטה אבל
 עיקר ישיבתו הוא למעלה בעולמות העליונים דהם
 נקראים אוהל מועד מחמת שהם תמיד בחדוה
 ושמח' כמו י"ט: והלדיק המשתוקק תמיד עם
 מחשבתו ומתבצר לעלות עם מחשבתו לעולם העליון
 נקרא יושב פתח האוהל: ואם תאמר האך אפשר
 שיהי' למטה ולמעלה בעולמות העליונים * לזה
 אמר הכתוב קח לך ראי' מחוס היום דהיינו
 מהשמש שהיא למעלה בשמים ואורה מזריח למטה
 ונדמה כאלו היא למטה כן הלדיק הוא כחוס היום
 שהוא למטה ואור תורתו וקדושתו מזריח למעלי'
 בעולמו העליונים וחו אשרי תבחר ותקרב ישכון
 חזרך ר"ל בעולם העליון:

או יאמר

אשרי תבחר כו' דהנה יש ג' גווי
 לדיקים יש לדיק אשר נפשו חושק
 ומתלהב לעבוד השי"ת ב"ה אלא שאין יכול להעלות
 עלמו ולהתחזק בעבודתו ית' מחמת איזה מניעה
 שבו: ויש לדיק שהו' עובד השי"ת בתור' ובתפילה
 רק שהוא יודע מזה שהוא עובד השם ומחזיק
 עלמו לעוב' השם ויש לדיק שצובד באנו להשי"ת
 ובכל עבודתו שצובד מחזיק עלמו שאינו עובד כלל
 שאינו אלא כמתחיל בעבודתו יתעלי' וחו וירא
 כנ"ל והוא יושב פתח האהל כנ"ל שהי' נדמה
 בעיניו שאינו אלא על פתח האוהל הקדוש' * כחוס
 היום פ"י ג"כ כנ"ל שהי' מוחלט אלנו בתום לבבו
 שאינו אלא כמתחיל וחו אשרי תבחר ותקרב ר"ל
 שאתה השם בומר צו ומקרבו ואעפ"כ בעיני עלמו
 אינו חשוב ודומה לו שאינו אלא שוכן חזרך היינו
 בחר שלפני הבית שלא נכנס כלל אל הקדוש' כן
 חושב הלדיק האמתי תמיד וק"ל:

אלימלך

וירא

נועם

על יום המחרת שלא יפול ח"ו מקדושתו כי עבודתו
 -"ת הם כהררים התלויים בשער' שאם לא זהר
 בעבודתו ויחסר זה כחוט השער' אזי מיד והטען
 על ימיו לשטנו ח"ו ומפילו ממדרגתו ולכן לריך
 חזוק מאוד בתפילה ובתחנונים יומם וליילה להשי"ת
 שיצורוהו ולא יעבור ממנו : ואחר שיזכה הדיק לכל
 המדרגות הג"ל אזי הוא מוכרח להוכיח אחרים
 והמוכיח אחרים אזי הוא דרך שהמחשבו' זרות של
 אחרים נופלים על המוכיח הזה ולכן אמר בלשון
 הזה יוקח נא מעט מים דהיינו כמו ע"י שליח ולא
 התקרב אליהם בתוכחתו ככל גופו ומדרגתו רק
 היה זהיר ושמר שלא יפול מקדושתו : ורחשו רגליכם
 דהיינו האבק שברגלים הם חטאים והדקדוקים הקלים
 שהם כאבק ואעפ"כ לריך כפרה ויודיו ומרטה זהו
 שנאמר ביעקב אבינו ע"ה ויאבק איש עמו ודרשו
 חז"ל שהיו מעלים אבק עד כסא הכבוד יש לומר
 שכוונו ג"כ לדבריו הג"ל שהיו מעלים החטאים שהם
 כאבק עד כסא הכבוד רמו ע"י תשובה ומרט' כמו
 שאמרו חז"ל גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד *
 (והשענו תחת העץ ע"ד שאמרו לו עולמך תראה
 בחייך יש לומר ע"י שיתקדש אדם בקדושה גדולה
 אזי הוא מרגיש תענוג עוה"ב בחיו זה והשענו תחת
 העץ ר"ל שתתענוג ותרגישו גדול התענוג שתחת
 עץ החיים) ואקחה פת לחם וסעדו לבכם : דהדיק
 הרולה להשפיע לעולם הוא לריך להשפיע ע"י לדיקים
 אחרים בהתחברו עמהם וע"י אכילה שמאכיל אותם
 בקדוש' נמשך השפע' גדולה על ידו זה שאמר
 ואקחה פת לחם וסעדו לבכם דהיינו שתסעדו לבכם
 בקדוש' ע"י אכיל' זאת דלב הוא מקום לשכון בו
 הקדוש' ע"ד שאמר הכתוב וניבא לבב חכמה ואז
 כשתעשו כן תשפיע השפעות לאחרים והו' אחר
 תעבורו ר"ל שתעבירו השפעה לאחרים ג"כ והבן :

או יאמר אשרי תבחר ותקרב כו' עדי
 שאמרתי הפ"י על מה
 שדרשו חז"ל שמעו נא אצירי לב אלו הדיקים כולם
 נחוי' בלדקה והם נופלים בזרוע ואמרתי הפ"י
 בזרוע היינו הדיקים שהם קרובים לעולמות העליונים
 ומוכן לפניהם ליטול השפעות בידם כאדם שהוא
 קרוב אלל איה דבר ונוח לו בקל ליטול בידו כן
 הדיקים זהו ישכון חלריך דהיינו הדיק הוא שוכן
 בחלרות קדשך העליונים ונוטל משם השפעות
 להשפיע לנו והו' נשבעה בעוב ביתך שע"י"ו גם אהנו
 נשבעים בכל טוב ביתך העליון והבן' ונחזור לביאור
 הכתוב שהדיק חושב תמיד שאינו עובד השם כלל *
 ואח"ו זוכה למדרגה גדול' דהיינו וישא עיניו וירא
 פ"י ע"י ראייתו שרואה ומסתכל תמיד על עלמו
 כג"ל זוכ' יותר והנה שלשה אנשים נלבים עליו רמו
 לשלש המדרגות שלריך הדיק לעבוד בהם דהיינו
 יראה והאבי' והתפארת' דהיינו שמפאר השי"ת
 במעשיו ברוממותו וגדלותו יתעלי' והג' מדרגות אלו
 עומדים נלבים על עמדם ומכוונם ולא יזיזו ממנו
 זהו הפ"י אלקים נלכ' בעדת אל ר"ל שהדיק מהפך
 מדה"ד עד שהשם אלקים שהוא מדת הדין עומד
 נלכ' על עומדו בעדת אל שהוא חסד אל כל היום
 ועוד יש לומר נלכ' הוא לשון כלי כמו וילך הנלכ'
 אחר הלהב דהיינו שהשם אלקים נעש' כלי של חסד'
 וע"י שלש המדרגות הג"ל ממשך הדיק השפעות ח"י
 מזויני בני דלאו בזכותא תלי' מילתא אלא במולא תלי'
 מילתא דהיינו העולם העליון הנקרא מולא נתעורר
 ע"י הדיק ומשפיע השלש אלה הג"ל ויש לומר הפ"י
 הכתוב / לא על הלחם לבדו יחי' האד' כי על כל
 מולא פ"י ה' יחיה האדם ר"ל לא על הלח' ג"י מולא
 חושבנא דדין כחושבנא דדין ואמר הכתוב לא על זכ'
 בלבד שהדיק מעורר עולם העליון הנקרא מולא מושך
 השפעות ח"י כו' כי על כל מולא פ"י ה' פ"י אלא
 גם אם הדיק מולא בפיו שם הקדוש כראוי בקדוש'
 ובעסה' אזי ג"כ מושך השפע' כג"ל ונחזור לביאור
 הכתוב וירא וירן לקראתם פ"י אחר שהדיק מתגבר
 עוד ורוא' ומסתכל על עלמו יותר ולכן נאמר וירא
 שני פעמים : וירן לקראתם ר"ל אזי בלתי אפשרי
 להדיק הזה להשקיט ולנוח ולהפסיק עלמו מאהבתו
 ויראחו ותפארתו י"ת רק תמיד רודף רן אחר רן
 לקראת המדרגות האלו תמיד וכל זה זוכה מפתח
 ע"י שמחזיק עלמו בהכנעה וישתחו ארצ' כו'
 כג"ל ויאמר אל נא תעבור פ"י אחר כל העובדות
 ומדרגות האלו שיזכה לריך חזוק בתפילי'
 ובתחנונים לחלות ולחנן מהשי"ת ב"ה שאל יעבור ממנו
 ולא יסור ממנו לעולם כי בכל יום לריך ללחוג

ויאמר שוב אשוב אליך כעת כו' ושרה שומעת פתח
 האהל . ותחנק שרה בקרב' לאמר אחרי
 בלותי כו' ותכחש שרה כו' הדקדוקים מפורסמים איך
 עולי על דעת ששרה אמנו תחנק ח"ו על דבר ה' .
 ונוסף לזה איך עולי על דעת שתכחש שרה נגד ה' .
 אך הענין היא לאדם שלריך להסתכל על עלמו תמיד
 בכל מעשיו ותנועותיו בלי הפסק ואז כאשר יתמיד
 בהסתכלותו על עלמו יראו עיניו גם אם הוא לריך
 גמור דלפעמים יעבור על מהשבתו איה מחשב' לא טוב'
 כמו עוף הפורה ברגע אחד כן המחשב' הואת פורתת
 ועוברת על המחשבת הדיק אך הדיק דוחה ומרחק
 את המחשבה הואת ואינו רולה בה חלילה . אך אעפ"כ
 לא טוב הדבר הזה : והרולה לדעת זאת שאמת אמי
 ישכיל

שכל לא יפליא בעיניו לחידוש גדול נגד נפלאות הכורא יתעלי שצידו לעשות פלא פלאות יותר ויותר אין קן * ונמלא מה שיתפלא האדם על אחי פלא שהוא חדוש גדול בעיניו הוא מיעוט קילום המקום ב"ה ע"ד שאמרו חז"ל סיימתי לשבחה דמרא משל למלך שמקלסין אותו כו' וחוה ותחזק שרה פי' לשון שמח' שהיה משמחה על גדול הפלא שעש' לה השי"ת ב"ה דהיינו אחרי בלותי כו' * ויאמר ה' למה זה נחקי' שרה לאמר האף אמנם אלד פי' מה זה חידוש ופלא גדול בעיניי הדבר הזה * היפלא מה' דבר ר"ל וכי יש לך דבר שיהא פלא לנגד כחי שיש בידי לעשות נפלאות גדולות יותר ויותר ושר' הית' ירא' שלא יהא סובר אברהם שהיא הית' משחקת ומתהלת' . לחקי' הוא ג"כ לשון שחוק והיתול * לכן ותכחש שרה לאמר לא נחקתי כי יראה דהיינו שלא היה לשחוק בעיני והאמת כן היה רק שהית' משמחה על גדול הפלא שעש' לה ככ"ל * ויאמר אברהם לא כי נחקת ר"ל גם השמח' שהיית משמחת נחשב לשחוק והיתול ח"ו כי אין זה חידוש לפניו י"ת וכאלו סיימתי לשבחה דמרא ואין זה דרך הנכון להלדיק שיתפלא ככ"ל וק"ל *

ייען אברהם כו' אולי יחסרון כו' ויאמר כו' ארבעים וחמש' יש לדקדק הלשון אולי יחסרון כי היה לו לומר אולי ימלאון ארבעים וחמשה כמו שהשיב השי"ת ונרא' דכבר כתבנו דהלדיק הוא המשפיע לישראל את שלש אלה בני חיי ומנוגי' אך ברנותו להשפיע לריך הלדיק שירד קצת מדביקותו ולהטות עצמו לראות לרכי העולם ולזה נזכר לו לומר טעם למה שאמרו חז"ל כל תפלי' שאין בה פושעי ישראל איני נשמעת ונריך לתת טעם לשבח על זה למה הוא כך אך עפ"י הדברים הכ"ל יבואר דהיינו שהלדיק כשהוא דביקות גדול אז בלתי אפשר לו שיפסיק מדביקותו להשפיע לישראל וכשיש פושעי ישראל דהיינו שפשע במדרגות ישראל אף שאינו רשע גמור כ"א שפשע בראות' מדרג' הנקרא ישראל אז הוא גורם להפסיק הלדיק מדביקותו וגורם בזה שמטי' הלדיק עצמו לרכי העולם מה שהם לריכין להשפיע להם ואז תפלתו נשמעת עבורם לכל לרכייהם נמלא בכל תפילי' לריך פושעי ישראל אחד למנין עשרי' כדי שיפסול את ההשפע' בנטיית הלדיק : חה שאמר אברהם בנחות לשונו אולי יחסרון ורמו על אותם המחסרים הלדיקים ולו' אמר חמש' פי' לחמשים בודלתי יחסרון חמש' כי לכל עשרי' יש אחי שהוא מדרגת פושעי ישראל ולו' דייק בלשונו הפסוק אולי יחסרון פי' שלא תביא אותם בחשבון החמשים לדיקים מהמת שאינם במדרגת

ישכיל מאוד להסתכל בחמידות על כל תנועותיו ויראו עיניו כי דברי באמת : אבל מי שאינו משגיח ומסתכל על עצמו לא ידע מזה כלל ויטבור שלא עלתה על מחשבתו מהשגה הזאת * וחוה ושרה שומעת פי' שהיתה מאמנת באמת לדברי שליחות מלאך ה' * פתח האהל פי' שהיתה שומעת במדרגה זאת שהיא פתח האהל העליון שזה אשר ישמע האדם לקול דברי ה' גורם לעצמו שפושע פתח לאוהל העליון לכנס בו לג"ע * חה היה נדקת של שרה אצמו באמת שהיתה מאמנת' אך מחמת שהאדם נכרח בנוף הגשמי ועכ"פ בלתי אפשרי שלא יבא לו אחה נדנד מהשגה לא טובה העוברת עליו ככ"ל מחמת אחריים שבו כידוע ליודעי חן שממקום אחריים נמשך קצת מחשבות לא טובות . וחוה שאמר הכתוב והוא אחריו פי' הגם שדקדק באמנותה באמת אעפ"כ היתה לה מחשבה קצת מאחריים דהיינו שהיה עובר ופורה עליה המחשבה ואדוני זקן הגם שלא חששה למחשבי' זאת ודחתה אחת ולא רתחה בה אעפ"כ לא טוב הדבר . וחוה פי' הפסוקים ותחזק שרה בקרבה פי' שאינו לשון שחוק והיתול ח"ו רק לשון שמחה כמו שפירש"י גבי אברהם ויפול על פניו ויחזק שהיה שמח שעש' לו גם כזה לבן מאה שנה יולד : וכמו כן הפ"י כאן שהיתה משמחת עצמה על הגם גדול כזה שעש' לה שאחרי בלותי היתה לי עדנה ובודלתי הוא אמת שיהיה לה בן * רק ואדוני זקן דהיינו שהיה עובר על מחשבתה המחשבה זאת ואדוני זקן ודחי' המחשבי' הזאת כדרך הלדיקי' וסברי' שאין זה חטא מאחר שאיני רוא' במחשבי' זאת * ויאמר ה' למה זה נחקה שרה לאמר האף אמנם אלד פי' הגם שהיתה מאמנת באמת שתלד אעפ"כ זה נחשב לנחוק והיתול העברת המחשבי' ככ"ל * והיא לא עלתה על דעת' שזה נחשב לנדנד עברי' וחטא ככ"ל מאחר שלא חששה ודחתה המחשבי' הזאת לכן ותכחש שרה לאמר לא נחקתי פי' שהיתה מתנללת לאמר שלא נחקי' כי ירא' פי' מחמת שראתי שהית' ירא' ממחשבי' זאת ולא הית' חוששת עלי' ודחי' אותי וסברי' שאין זה חטא ולא נחשב לנחוק והיתול ח"ו ויאמר לא כי נחקת פי' לא כמו שאח' סובר שאין זה חטא : אלא גם זה נחשב לנחוק שגם זה לא טוב ללדיק שיעבור על מחשבתו ויפרח אחת מחשבי' . לא טוב' רק לריך לעבור הלדיק עד שחדך ויתסר מחשבתו בזיכור גדול וטהור בלי שום סיג :

או יאמר ותחזק שרה : דהענין הוא כך שהלדיק נריך לקדש עצמו כי"כ ולהכיר נפלאות וגדולות הכורא ב"ה עד שיבא למדרג' כו' שגם אם ירא' אחי

אלימלך

וירא

נועם

עלמי לירד ממדרגתי ומדיניותי אלא בנאות דשא
כר על מי מנוחות יכהלי ר"ל בעולמות פליונים
ודבקותו וק"ל:

ויאמר הנה האש וספנים ואיש השם
לעולם : ויאמר

אברהם אלקים יראה לו השם לעולם בני כבר
דקדקו קנאי מדוע מייחס הפקידים לאברהם ולא
ליחזק . ונראה לפרש דהנה בנאות אברהם ויחזק
ידעו שלא היה דעת הקב"ה לשוחטו . ואברהם שהיה
מדתו מדת חסד הלך בבטחונו שיטונו שניהם :
כמ"ש ונשתחוה ויטובה אליכם . רק שאעפ"כ היו
הולכים במסירת נפשם כאלו לשחוט אותו בנאות :
חכו וירא את המקום מרחוק פ"ה המקום רמז
גם שה"י רואה שיאל ממנו יעקב שאמר בו ויטע
במקום * אעפ"כ היה מרחיק מלבו המחשבה זאת
מחמת שה"י הולך בשלימותו כג"ל חס שאמר יחזק
הנה האש והעני"ם ר"ל מאחר שעשית עבודתך
וכוונתך בשלימות כראוי לפי מדתך : ואיש השם
לעול' ר"ל היכן הוא השם שה"י רואה לכוונת מוכן
כבר : ויאמר אברהם אלקים יראה לו כר דהנה
יחזק הלך במדתו מדת גבורה וה"י רואה שיהא
אשרו לצור לעולם . ויאמר לו אברהם אז יראה
השם . כאשר יה"י לעולם בני ר"ל לפי מדתך שאתה
הולך בגבורה : לא יראה השם עד שתעל' פיג
המוצא לעולם אז יגמור מחשבותך שה"י אפרך
לצור לעולם וסהכרה לפקוד אותך פיג המוצא
ותפשט לווארך ולכן מייחס הכתוב הפקיד' לאברהם
מחמת שהוא השיאו ליחזק שישיג עבודתו בהתגברו
גדול יותר ממה שה"י במחשבת יחזק מתחילי ועקידת
יחזק ברחמים יזכור לנו אח"י :

או יאמר פ"ה הספוקים בדרך אחר : דלכאורס
יש לדקדק בפסוק ויאמר יחזק כר
הנה האש והעני"ם למה אמר בזה הידיעה . היה
לו לומר הנה אש ועני"ם כר אך נראה דהנה עוד
יש להבין למה היה לו לאברהם ליקח עני"ם מביתו
לשאת המשא זאת דרך שלשה ימים וכי לא היה
עני"ם בכל הדרך הו"ס : גם אם תאמר שהיה חושש
סן ואולי לא יהיה מזוי עני"ם בכל הדרך . פכ"ס
למה היה לו לבקש את העני"ם כאן היה לו לבקש
במקום שהעלה לעול' גם למה אמר יחזק ואיש השם
לעול' היה לו לומר סתם ואיש עול' . אך הענין
הוא דהנה הבורא צ"ה וכ"ש יתעלה אשר קדשנו
במלותיו ולונו לקיים מצותיו . אין לזכך לו יתבדך
פשיית מצותיו רק שזה ריח יחוח לפניו יתבדך
שאמר ועשה רעו"ס : שפיך רען הבורא יתבדך הוא
שיח"ס

במדרגת הדיקים גמורים : ועל זה השיב לו שה"ת
אף שלא אחשב אותם אעפ"כ לא אשחית אם אמלא
שם מים :

וזהו שמש בשבת דקי' לפני"ם . דהנה פיקר
ההשפעות הם הולכים פ"ה הדיקים הגדולים
במדרגתם מאוד בדביות גדול ובהירות תמיד לא
יספיק היה הדיק נקרא בשם שבת ששבת רמז
לדביות ובהירות הגדול השורה על הדיקים * אך
כשהדיק הוא כ"כ בהשפעתו מן העולם הזה והוא
דבוק תמיד בעולמות פליונים אינו יודע לרכי העולם
כלל ומה להשפיע להם ולו' הטביע השם הטוב
ברחמיו בתי' בדיק כג"ל שה"י לו ג"כ אחי תענוג
ולו'ן בעו"ס ונותן לו קלת הנא' גשמיות ג"כ כרי
שדע לרכי העולם וכשהדיק הוא במדרגתו כך אז
נקרא בשם שמש כשם שהשמש הוא בבהירות ותענוג
ג"כ שזא ממני הנאה לביא כן הדיק הזה הוא
בבהירותו ומשפיע להעולם ג"כ חו היה שמש בשבת
ר"ל מה שהשי"ת צ"ה הטביע בנפש הדיק הגדול
הנקרא שבת שה"י לפעמים בכחי' שמש הוא בשביל
דקי' לפני"ם שישיג דקי' עם פני עמו להשפיע
להם כל לרכי"ם פ"ה הדיק הגדול שהשפעות
הולך על ידו *

וזהו וישא פניו וירא והנה שלש אנשים כר
יבואר ג"כ בדרך כג"ל גם מלה וירא וירא
פ"ה פנמים יבואר היטב דהיינו שאברהם אבינו פ"ה
היה נושא פניו לזה שלש אנשים ר"ל בני חיי'
ומזוי המרמז במל' שלשה אנשים נלבים עליו ר"ל
שזה מוטל עליו להשפיע לישראל : אלא שלזה היה
צריך לירד מדביותו וזהו מסופק בדבר אם מותר
לו להפסיק מדביותו . בשביל לרכי ישראל או לאו :
יש לומר שלזה כיוונו חז"ל בלשונם כדחו דהוי
שרי ואמר ר"ל כג"ל שה"י מסופק אי שרי להפסיק
או אסור מיד פירשו הימנו ר"ל המדרגה הזאת
לפעול שלש אלה כג"ל להשפיע לישראל פירש ממנו
שלא היה יכול לפעול כג"ל שגלתי אפשרי להשפיע
כי אם בהפסיקו לירד קלת מדביותו . מיד וירא וירן
לקראתם ר"ל מאחר שראה שאינו יכול זאת כי אם
שצריך להטות עלמו לראות מה שהעולם לריכין
להשפיע להם די לרכס * לזה התחזק עלמו לעשות
כן . חכו וירא ר"ל מה שצריך לעולם וירן לקראתם
ר"ל להשפיע להם כל לרכס וק"ל חכו שאמר דוד
המלך ע"ה ה' רועי לא אחסר כר ר"ל שה"י
מתפלל ה' יהיה רועי דהיינו מה שמוטל עלי
להשפיע זה יעשה השי"ת לבדו שישיע לישראל
בלעדי : ולכן לא אחסר ר"ל שלא אח"י צריך להחסיר

נועם

וירא

אלימך

י

השה לעולי ר"ל למה לך לקחת אותי לעולי די ה' צה' ויאמר לו אברהם אלהים ירא' לו השה לעולי צה' ר"ל אז יראה השה כאשר תעשה גם אתה מעשה רב שמה' לעולה :

פרשת חיי שרה

ויראו חיי שרה

כו' פירש"י בת ק' ככת ד' כו' ככת ז' לויפ' ולכאורה מה נפקא מינה שהית' ככת ז' לויפ' וראה דרש"י ז"ל כיון דבדבריו לרמו על צ' מדרגות שמחויב האדם להתנהג בהם כל ימי חייו: דהיינו האחד להזהר ולהשמר במאוד מאוד מכל חטא ועון שלא יעבור ח"ו על שום מ"ע ולי"ת: ומדרגה צ' דהיינו גם דברים המותרים כמו אכילה ושתי' ומלבושים וכדומה לר"ך להכניס הכל אל הקדושה לכיון בהם לשמים דהיינו אדם שמלביש עצמו ומקטט עצמו במלבושים וקישוטים יפים וגאים: יהי' כוונתו לקטט דיוקנא דמלכא כמבואר בגמ': וכן בכל דבר יהי' כוונתו לשמים וכאשר יתנהג כך אזי כל מה שיהי' לו הן ממון והן מלבושים יספיק א"ע במה שיש לו וישמח בהם והיינו חיים שלו אבל אם אין כוונתו בכל ה"ל לשמים אזי תמיד יחסר לו ולא יהי' לו די וסיפוק לעולם: וגמלא חייו אינן חיים ואינן החיים שלו: וזה רמו פשוט בת קו"ף ככת ד' שלא היה צה' שום חטא ממנות עשה ולי"ת: ובת ד' ככת ז' לויפ' ומדרגה צ' דהיינו כמו תינוק שהוא מקטט עצמו אין יודע להתפאר עצמו ולהשוך להתקטט בקישוטי יקר כך היתה שרה כשהית' בת כי שאז הוא עיקר התגברות לאדם לתאוות ליפות עצמו ולהתקטט ושאר עיני עולם והיא ה' כל כוונתה בכל קישוטה והתיפותה רק לשמים:

או יאמר

ויהיו חיי שרה כו' ע"ד דאיתא בגמרא חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום מקרא מה ה' אלקיך שואל מעמך כו' א"ת מה אלה מאה ויש לומר הפי' דעיקר השורש לאדם שיהי' בהכנע' גדול' ושפל בעיני עצמו ובמה נחשב ואז יכול לפעול במעשיו כמו בזמן המקדש חה הרמו מא' ברכות נגד מא' אדנים שהיו במקדש וזה פי' הגמרא אל תקרי מה אלה מא' ר"ל כאשר תהי' במדרג' מה בהכנע' מתקן גם כן מאה האדנים שתפעול במעשיך כמו בזמן המקד' חסו ויהיו חיי שרה מאה שני ושרה רמו כשהלדיק הוא במדרגת נוקבה ירא' עכ"פ להיו' שפל ומוכנע לזה רמו מא' שנה נגד מא' אדנים כ"ל: ועשרים שני' (חסר כאן) ושבע שנים רמו שיתקן ז' ימי הבנין כי שני' צני' ספיר' והבן: או יאמר

סיח' לאדם רגון מלא ושלם לעשות רגונו יתברך וגמלא אחר כוונת הלכ הן הן הדברים אם כיוון לבו לעשות חיזה מנוה לשמו יתברך ברגון מלא ושלם חשיב לפניו יתברך מיד כאלו כבר עשא' מאחר שכונתו שלימה ואע"פכ ההכרחי לאדם לעשות ולגמור המנוה במעשה כי זה בלתי אפשרי לאדם שיגמור על כוונתו בדבריו שיהא בכוונה שלימה ברגון מלא * גם אם ידמה לו לאדם שכונתו כוונ' שלימה לעשות המנו' לשמו יתברך: לא יאמין לעצמו עד שיגמור המנוה * כי כן טבע חומר גוף האדם למנועו מלחשוב מחשבות ברגון מלא ושלם: ובאמת אמרו חז"ל חשב לעשות מנו' ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה והטעם הוא כדברינו ה"ל שיעקר הוא כוונת הלב והבורא צ"ה הבוחן לבבות וחוקר כליות יודע מחשבות זה האדם שהיה כוונתו לשמו ברגון שלם לכן חושב לו כאלו עשאה: בשלמא מלך בשר ודם הרואה לבחון את עבדיו ומנוה להם חיזה עבד' לעשות אם יעשה בשלימות לא יבחון את לבבם אם כוונתם שלימי' לעבדו באמת וברגון רק אחר שיעשו ויקיימו את מנות עבודתו אשר לזה עליהם ירא' לפי המעש' אשר עשו ויבחון קצת כוונתם: אבל הבורא יתעלה החופש כל חדרי בטן ובוחן כליות ולב יודע חוכן כוונתו אם היא שלימה אזי חשב לפניו יתברך כאלו עשאה * וכן להיפוך אם יעש' אדם מנוה במעש' ולא יכוין לבו לעשות בדחילו ורחימו לא פרתת לעילא: והנה מדרך צני' אדם כשיעיל' על מחשבתם לעשות חיזה מנוה אזי תחילת המחשב' הוא בחשק גדול כל אחד לפי מדרגתו: והלדיק גמור אשר יעיל' מחשבתו ורגונו לעשות מנוה הוא ג"כ לפי גודל לדקתו כן גודל חושקו והשתוקקותו בחמימות והתלהבות אש ה' תבער בו לעשות המנוה בחוכן השלימות: חה ה' כוונת אברהם אבינו ע"ה כאשר אמר לו הש"ת קח את צנך כו' והעלהו לעולה: ה' מתחיל לבו לבער כנחלת אש ושלכת' אך אחר המשכה ועכבה שיתמהמה האדם לעשות המנו' ולגומרה במעשה נופל האדם מתשוקתו הגדול' שהי' לו מתחילה בעלותו על מחשבתו: ומהו ה' מתירא אברהם שיפול מתשוקתו הגדול' מאש הגדול' הזאת הבורר בלבו: בהתמהמה בדרך שלשה ימים לכן מיד ויבקע עזי עולה כדי שיהי' המעש' מיד ג"כ בשלכת הגדול הזה חהו ג"כ שאמר לו יחזק הנה האש כה"א הידועה כלומר מאחר שראיתי שהי' לך האש הגדול הזה הידוע בדרך הלדיקים והראי' שאש ה' בער בך דהנה והעלים דאני ראיתי בבקיעת העלים שבקעת מיד לכחוי' זאת שתעשה מעש' מיד כאלו נכון לפניך להעלות עולה מיד חסו והעלים כהא' הידיע' ואי'